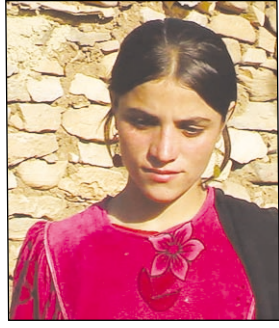

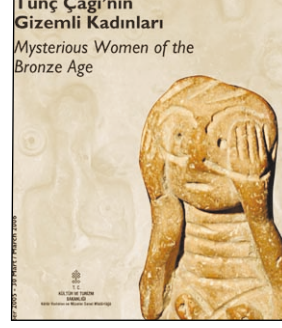

Bu Nasıl Bir Vahşet: Kadın Sünneti

Gündem sayfa 3

Tunç Çağı'ndan Günümüze Kadının Çılgılığı

Kültür-Sanat sayfa 13

Alternatif Tıp

Ekolojik Bakış sayfa 16

MÜLTECİ KADINLAR YAŞAM SAVAŞI VERİYOR

İNSANCA MUAMELE GÖRMEK İSTİYORUZ!

Avrupa ülkelerinin iltica kamplarında yaşanan gerçeklikten bir kesit. Bir sığınma evi işlevi gören bu kampların insan yaşamına etkileri ve yaşadıkları sorunları orada yaşayan ilticacı kadınlar anlattı. Bu kamplarda yaşayan kadının en büyük korkusu ailesinin dağılması.

sayfa 6

MEŞA JİNAN A CÎHANÊ BÎ DAWÎ BÛ...

Meşa Cîhanê ya Şertê Jinê ya global a ji bo mirovahiyê ku 8'ê Adarê sala 2005 an detspê kir, piştî parzemîna Emerîka û Ewrûpa derbas kir, dawîya meha Hezîranê li Okyanûsyayê (Awustralya) rawestiya. Meşa îsal 17'ê Cotmehê li Burkina Faso'yê bi dawî.

rûpel 9

Onlar mülteciydiler. Ülkelerinde kim bilir neler yaşamıştılar. Daha iyi bir yaşam koşulu için terk ettiler ülkelerini. Ama umdukları ve aradıkları böyle bir dünya mıydı?

newaya Sin

Konuşamayan yüreklerin umudunun, haykırışının dili olarak, güneşimizin yaşam gücünden aldığımız bilinçle merhaba diyoruz.

Kadına karşı şiddete "hayır" buluşmasının adı olan Kasım ayın da, yaşamı yüreği ve emeğiyle dokuyaların yarattığı güçlü birlikteliklerle sizlere ulaşmaya çalıştık. Bu buluşmanın yarattığı çöşkuyla sizleri selamlıyoruz.

Sayfa 3

www.lazland.com

- √ Tecavüze Kısırlaştırma Cezası /Türkçe sayfa 4
- √ Kadın, krizli bir yaşamın adı /Türkçe sayfa 8
- √ Têkiliya Tenduristî û Serdesti /kurdî rûpel 10
- √ Jinên ku êşên xwe dinûqtînin..... /kurdî rûpel 11
- √ Nefertiti, Koerdische prinses /dutch bladzijsje 12
- √ Merziye'nin Son Yolculuğu /Türkçe sayfa 14

Doğa İnsanlığa Tepki Veriyor

NASA, dünyanın 7 bin 200 noktasından veri alıp küresel ısınma hesabı yaptı. 2005, son 30 yılın en sıcak dönemi olan 1998'in rekorunu kırdı

2005 sıcakta rekor yılı. Yaklaşık 25 yıldır süren küresel ısınma eğiliminin devamı olarak 2005 en sıcak yıl olma yolunda gidiyor. NASA'nın Goddard Uzay Araştırmaları Enstitüsü iklimbilimcileri, dünyadaki 7 bin 200 noktadan topladıkları verilerle 2005'in, en sıcak yıl olan 1998'i geçtiğini hesapladı. Hesaplamalara göre, bu yılki kü-

resel sıcaklık, 1950 ve 1980 yılları arasındaki ortalamanın 0.75 santigrat üzerinde meydana geldi. Rekor sıcaklığın tespit edildiği 1998'de küresel sıcaklık, 30 yıllık ortalamanın 0.71 derece santigrat üzerindedi.

ABD'deki Colorado Üniversitesi ve NASA, geçen ay, Kuzey Buz Denizi'ndeki buzul tabakasının bu yaz 500 bin kilometrekareye düştüğünü

açıklamıştı. Bu rakam buzulun 1979-2000 yıllarında kapladığı alandan 1.2 milyon kilometrekare daha az. ABD Okyanus ve Atmosfer Yönetimi uzmanları da Meksika Körfezi'ndeki deniz yüzeyi ısısının ağustosta 1890'dan beri ulaştığı en yüksek ısıya geldiğini, nedeninin ise geçen yılın yoğun kasırgaları olabileceğini açıklamıştı.

2002, 2003 ve 2004'ün de kayda

geçmiş en sıcak yıllar arasında olduğu belirtiliyor.

Kuzey, daha fazla ısınıyor

Genel bir değerlendirme yapıldığında gezegenimizin sıcaklığı 2030 yılına kadar aynı oranda artmaya devam edecek. Bu oran 2100 yılına doğru iki ya da dört katına çıkacak. Kuzey Buz Denizi'ndeki ısınma ise açık deniz kar ve buzdan daha çok güneş ışığı emdiği için olacak.

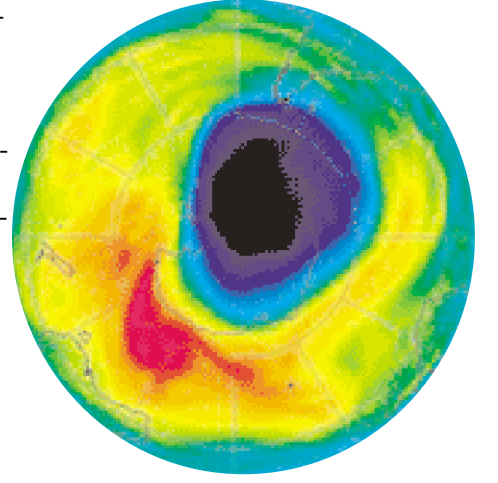
Everest 3 metre kısaldı

Çinli coğrafyacılar, dünyanın en yüksek tepesi Everest'in denizden yüksekliğinin 8844.43 metre olduğunu açıkladı.

Çin Devlet Haritacılık Bürosu Genel Müdürü Çen Bangcu, kısa süre önce en son teknolojiyle yapılan ölçümde, tepenin 1975 yılındaki ölçümden 3.7 metre daha alçak olduğunu ortaya çıktığını belirtti.

Çen, düzenlenen basın toplantısında, 30 yıl önceki ölçümde tepenin yüksekliğinin 8848.13 metre görüldüğünü hatırlatarak, 21 santimlik marj bıraktıktan sonra zirvedeki buz ve kar tabakasının 3.5 metre kısaldığını söyledi.

Çinli araştırmacılar, Çin-Nepal sınırındaki Everest'e en son geçen

22 Mayıs günü tırmanmışlardı. 6 noktadan teodolit ve lazerle yapılan ölçüm 48 saat sürdü.

Amazon Nehri hızla kısıyor

Dünyanın en büyük nehri Amazon hızla kuruyor. 60 yılın en büyük kuraklığının görüldüğü Amazon deltasında yaşıntısını nehre dayandıran 32 bin aile de Brezilya hükümetinin yardımını bekliyor.

Amazon'un en büyük kolu Solimoes'in su seviyesinin 1.5 metreye düştüğü, bazı küçük kollarının da kuruduğu açıklandı.

Haber Merkezi

Endonezyaki tusanmeden önce ve sonra çekilen uydu fotoğrafı

Hayvanlar Silah Altına Alınıyor!

Hayvanlar silah altına alınarak savaşlarda kullanılmak üzere eğitiliyor.

Bir bu eksikti! İnsanların savaşlar çıkartılarak birbirlerine karşı ölüm makineleri olarak kullanıldığı yetmiyormuş gibi şimdi de asker olarak hayvanlar eğitiliyor. İnsanların ölümleri üzerine geleceğini kuran egemenlikli sistem, her geçen gün insanlıktan biraz daha çıktığını gösteriyor.

Silah altına alınan hayvanlar karada, denizde ve havada çarpışıyor. Yunuslar deniz üslerini beklerken, maymunlar savaş uçağı kullanıyor. Bilgisayarla yönlendirilen farelerin vazifesiyse hem mayın temizlemek hem de cephe gerisine sızmak.

ABD donanması yunus, deniz aslanı ve balinaları uzun süredir eğitiyor. Yunusların görevi mayın temizlemek ve deniz altındaki hedefleri etkisiz hale getirmek.

Militarizm sınır tanımıyor. Teknolojik gelişmeleri silah yapımı için kullanan, ülke gelirinin en yüksek oranını savaşlara harcayan, insan yaşamını ve doğayı tehdit eden sistemler insanlardan sonra şimdi de hayvanları militarizme buluşturuyor.

Başka hangi hayvanların bu şekilde kullanıldığı bilinmiyor ancak ABD'nin hayvanları nesli tükenmesin diye korumaya almadığı şimdi daha iyi anlaşılıyor.

Hollanda'da Tehdite Karşı Cep

Hollanda'da ayrıldığı eşi ya da bir başkası tarafından tehdit edilen kadınlar için cep ile yeni bir uyarı sistemi yürürlüğe konuldu

Sistem, kadının bulunduğu yeri anında tespit ediyor ve polise müdahale imkanı sağlıyor. Uygulama, deneme amacıyla 12 Ekim 2005 tarihinden itibaren Rotterdam kentinde başlatıldı.

Buna göre, tehdit edilen kadın, cep telefonundaki bir düğmeye bastığı anda polis durumdan haberdar olacak ve GPS sistemiyle kadının nerede olduğunu bularak anında olay yerine gidecek.

İyi sonuç verirse yaygınlaştırılacak

Deneme amacıyla, Rotterdam'da eski eşleri tarafından sürekli tehdit edilen 30 kadına bu telefonlardan verildi.

Rotterdam Belediyesi tarafından yapılan açıklamada, tehdit yüzünden sokaklara çıkamayan, çoğunlukla yalnız ya da çocuklarıyla yaşayan kadınların, bu sistemle korkusuzca alışverişlerini yapabilecekleri, çocuklarını okula götürüp geti-

rebilecekleri, sokakta rahatlıkla dolaşabilecekleri ifade edildi. Uygulamanın olumlu sonuç vermesi halinde, ülke çapında yaygınlaştırılabilir.

Haber Merkezi

Tele asılı kentler arası yolculuğa ne dersiniz?

Tel üstünde yapılan yolculuklar her geçen gün yayılıyor. Otobüs gibi toplu taşıma araçlarına, hız, pratiklik ve rahatlık açısından güçlü bir alternatif haline geliyor. Şehirlerde daha sık tercih edilmeye başlıyor.

Teleferiğin zaman ve çevre açısından önemli avantajları var. Hızı ve hava kirliliğine karşı önemli bir alternatif. Dünyanın önde gelen büyük metropol planlamacıları, bu olumlu etmenleri değerlendirmeye aldılar ve bu pahalı, ama uzun vadede sayısız artı getiren ulaşım sistemini çoktan denemeye başladılar bile.

Teleferik ilk olarak, 1992'de İspanya, Sevilla'da kuruldu. Fransa'nın Rouen kentinde ise kent içi teleferik sisteminin çalışmaları halen devam ediyor. Tokyo'da ise, saatte 2.400 yolcu taşıma kapasitesine ve 47 m. lik yükseklikte 900 m.lik bir hata sahip.

Bu Nasıl Bir Vahşet: Kadın Sünneti

newaya *Şin*

Bir güz mevsiminin son ayında, hayatımızdan bir çok kesitle, umudu ve yeniyi yaratma noktasında kararlaşmanın yürek dolu sevgisiyle merhaba diyoruz. Güz mevsiminin her yaprak dökümü nasıl ki yeniyi doğurmanın yaprak dökümü olarak ele alıyorsak, direnişin adı olan bu ayda adanmış bedenlerin öncülüğüyle yeniyi anlamlandırmanın çöşküsüyle beraberlikler yaratmaya çalıştık.

Bir aylık bir zaman diliminde öyle acılara karşılaştık ki, bir yandan doğanın kendini savunma yaklaşımının göstergesi olan akla hayale alınmayacak depremler, fırtınalar ve iklim değişikliği, diğer yandan doğa karşısındaki acımasız yaklaşımlarımız sonucu ödenen bedeller. Yine insanca bir yaşam için uzatılan barış ellerine karşı yapılan savaş çığırtkanlığı ve yeni savaş teorileri. İşte böyle bir ayı geride bırakırken doğa-insan, insan-insan arasındaki dengenin ne kadar bozulduğuna tanıklık ettik. Tüm yaşananların yanında bunu yaratan sistemleri toplumsal yaşamımızın ayrıntılarında aramaya çalıştık.

Dosya sayfamızda; yaşadığımız mültecilik koşullarının ayrıntılarda gizli olan, yaşanması zor koşullarını kadın yüreğinden akıtmaya çalıştık sizlere... İnsanca yaşamak her insanın hakkı iken, bu hakkın yurdundan farklı farklı sebeplerle ayrılmış insanların elinden ne tür uygulamalarla alındığına tanıklık etmeye çalıştık. Kadınların yaşamış olduğu dramı kendi ifade tarzlarıyla sizlere ulaştırmaya çalıştık. Ayrıca Mülteci örgütleriyle görüşüp yabancılar hakkında alınacak yeni kararları öğrenmeye çalışarak, Hollanda nezdinde yapılanları anlatmaya çalıştık sizlere.

Diğer yandan; Ortadoğu ve Afrika ülkelerinin saklı olan bir yüzünü araştırdık. İnsanlığın kendi ayıplarını saklamanın ve kadını insanca duygulardan koparmanın adı olan kadın sünnetinin nedenleri ve nasıllarını araştırdık. Çok uzağa gitmeden kendi kadınlarımızla yaptık söyleşilerimizi. Geleneğin altında yatan düşünceyi anlamaya çalıştık. Zerrin anayla, Emine anayla yaptık söyleşimizi. Onlar birer anaydılar ve tek bildikleri bir şey vardı kızlarını sünnet ettirmeliydiler.

Kadın cephesinden güçlü çıkışlar yapmanın adımlarını ülke topraklarımızda yapılan güçlü kararlaşmanın adımlarıyla bilgilendirmek istedik sizleri. Toplumsal yaşam modellerinin, toplumsal sorunların çözüm platformu olan YJA I. Kadın Konferansından bilgiler ulaştırdık. Güçlü buluşmanın kadın açısından yarattığı güçlü kararlaşmayı haberleştirdik.

Yeni kuşak sayfamızda göçmen kızlarımızın yarımliklarla dolu hayatlarının zorluklarını anlatmaya çalıştık. Daha kendini tanımadan ayrı bir sosyalite içine girmenin yarattığı kimlik bunalımını kesitlemeye çalışırken, yabancılaşmanın toplumsal bitişin eşliğine girmenin acılarıyla yüzleştik. Geleceğin umutlarının nasıl köreltilmeye çalışıldığını göstermeye, izlemeye çalıştık.

Kültür sayfalarımızda, Yapı Kredi Vedat Nedim Tör Müzesinin 5 bin yıl öncesinden küçük konuklarında tunç çağının kadın gizemini anlattık. Küçük heykellerde anlaşılması gereken izleri taşırdık. Bir yandan da Maxmur'da düzenlenen şiir yarışmasını duyurmak istedik sizlere. Barış için sende bir şiir yaz diyerekten, yüreğimizde sevgi tohumlarını ekelim diyoruz. Ve birde acı kaybımız olan Merziye'den birşeyler ulaştırmak istedik. Yaşamı bir direniş ve emek örücüsü olan bir kadın sanatçımızı yakından tanıtmaya çalıştık.

Kürtçe sayfalarımızı el emeğiyle geniş bir yelpazede oluşturmaya çalışırken, ülkemizden haberleri kendi ana dilimizle ulaştırmaya çalıştık sizlere. Kendi ana diliyle okumanın keyfini birkez daha size tattırma istedik.

Mizah sayfamızda ise, sizi fincan hanımla yine baş başa bıraktık. Televizyonunun yaşamımızdaki ayrılmaz önemine kendi mizahıyla değinen Fincan hanım, toplumsal handikaplarımızı mizah tadıyla anlatmaya çalışırken bulacaksınız.

Son sayfamızda da Kadın Belediye Başkanı olan Nuray Atlı'yla gerçekleştirdiğimiz röportajı yayınladık. Kadınların toplumsal yaşamın yürütülmesinde daha büyük bir role sahip olduğuna değinen Nuray Atlı, tüm kadınların aynı dili konuşmasının söz konusu olduğunu belirtti.

Kadın yüreğinden akan namelerle buluşturmaya çalıştık sizleri. Yaşanacak bir dünyayı yaratma umudunuzun hep güçlü olması dileğiyle...

Irak'ta Soran kürtlerinin yaşadığı bölgedeyiz. Kadın sünnetinin yaygın olduğu bölgede bu olayı bizzat yaşayan kadınlarla konuştuk. Yaşadıklarımızı anlatmak güç. Gözlerimizin önünde henüz 5 yaşında bir kız çocuğu. Çıplak yere bir pas pas atılıyor. Sonra elinde jiletle yaşlıca bir kadın geliyor. Küçüğün ağlaması tüm köyde yankılanıyor. Dayanamıyoruz, ama yapabileceğimiz bir şey yok. Annesi hemen bir salatalık tutuşturuyor küçüğün eline. Sussun ve bu ayı unutsun diye... biz de susuyor ve sadece yaşayanların ağzından yazıyoruz. Ama biz unutmak için değil, yaşayanların sesi hepimize ulaşsın diye susuyoruz.

Zerrin bir kadın, bir anne. Kendisinin de kızının da neden sünnet olduğunu fazla bilmiyor. Bildiği tek bir şey var; o da olması gerektiği.

Kadın sünneti ne zamandan beri yapılır ve kadın sünnetini yapmaktaki amaç nedir?

Zerrin: Ne zamandan beri ya da ne amaçla yaptıklarını bilmiyorum, sadece anadan ve atalardan kalan bir gelenek ve biz de onu sürdürmeye çalışıyoruz. Kızlarımızın tümü sünnet edilmiş. Bu geleneği sürdürmemizin en önemli nedeni de peygamberimiz tarafından meşru görülen bir şey olması. Kızlarımızı sünnet etmek bir sünnettir, yani gerekliliktir. Biz de bir görev olarak analarımızın ve atalarımızın bize bıraktığı bu geleneği sürdürüyoruz. Bir de kadın sünnet edilmeli yoksa haramdır. Peygamber efendimiz meşru gördüğü için, sünnet edilmeyen bir kadının elinden yemek yemek haramdır. Afrikalı kadınlar niye erkeklerle çok rahat kendilerini

Emine de bir anne. Yıllar önce sünnet edilmiş o da. Ve yıllar sonra bu kez kendisi kendi kızını sünnet ettirmiş. Bize kızından bahsederken, kendi kaderinin devamını da, duyduğu acıyı da paylaşmak istiyor.

sunuyorlar biliyor musun, onların sünnet olmamasından kaynaklı. Ama bizim kızlarımız sünnet olduğundan dolayı bir erkeği görünce hemen oradan kaçarlar. Ve erkeklerle karşı kendilerini korurlar. Bir kadının bir erkeğe karşı kendisine hâkim olabilmesi için sünnet olması gerekir. Yoksa o kadın kendine hâkim olamaz. Gördüğün gibi bizim bütün kadınlarımız kendilerine hâkim ve erkeğe fazla yaklaşmazlar.

Kızlar genelde hangi yaşlarda sünnet ediliyor?

Zerrin: Yaşı çok fark etmese de sünnet edeceğimiz kız 4 ve 11 yaşları arasında olmalı. O yaşa geldiğinde kesinlikle sünnet edilmeli. Bir de bir kızın evlenmesi için de sünnet şart. Yoksa o kız evlenemez. Bir erkek bir kıza istemeye geldiğinde ilk sorduğu sorulardan biri de şudur: Kızınız sünnet edilmiş mi, edilmemiş mi? Kızın sünnet olup olmadığı onun evlenmesini belirler. Bu yüzden kızlarımız daha büyümeden onları sünnet ederiz. Hem toplum içinde kabul edilmesi hem de evlenme çağına geldiğinde evlenbilmesi için onların sünnet olması gerekiyor.

Emine: Ben de geçen yıl kızımı sünnet ettim. Çünkü kızım büyüyordu, sünnet çağına gelmişti. Basının dik olması için sünnet etmem gerekiyordu. Daha fazla büyümeden sünnet ettim. Çünkü bir kızın büyüdüktan sonra sünnet olması çok tehlikeli. Hayatı tehlikeye girer. Çok büyük yaşta sünnet edilmesinden dolayı burada birçok kız ölümün eşliğine gelmiş ve hatta bir çok kız bundan dolayı yaşamını yitirmiş. Ben de kızım için böyle bir tehlikeyi göze alamadım. Bazen ayda kaç kız ölümlerle burun buruna geliyor bu yüzden. Ne kadar tehlikeleri anlatılsa da bu kültürün yaygınlaşmasından kaynaklı bütün kadınlar bunu yapıyor, yapmak zorunda kalıyor. Bir diğer gerçeklik de bize bunun yapılması için dayatmaların olması. Biz de naçar kalıp yapmak zorunda kalıyoruz. İnşallah bir gün gelir böyleleri bir gelenek ortadan kalkar. Çünkü dediğim gibi, bir kıza büyütüldükten sonra ölümünü göze alamıyoruz. Bu bize çok acı veriyor. Ama diğer taraftan da yapmak zorunda kalıyoruz.

Çocuklarımız da bizim kaderimizi paylaşıyor. Biz de annelerimizin kaderini paylaşmak zorunda kaldık.

Her köyde bir sünnetçi kadın bulunmakta. Kızlarımız büyüme çağına gelince o kadının yanına götürüyoruz. Bu kadın da tabii parayla yapıyor sünneti.

Aşiti: Ben on iki yaşındayım. Geçen yıl sünnet oldum. Çoğu kez sünnet tartışmaları annem ve diğer kadınlar tarafından yapılıyordu. Onlardan duymama rağmen sünnetin ne olduğunu bilmiyordum. Ama annem o yaşa geldikten sonra sünnet olmam gerektiğini söyledi. Bana söylemeden beni sünnet ettiler. Bana sadece sünnet olmaya mecbur olduğumu söylediler.

Seni sünnet ettiklerinde korktun mu?
Aşiti: Çok korktum. Ve hala da korkuyorum.

Aşiti henüz 12 yaşında bir kız. Geçtiğimiz yıl sünnet olmuş. Biz çok konuşamadık. Zaten o da konuşamadı. Röportajımız sırasında bir kaybediş öyküsünün gözlerine yansıyan hüznünü görebildik yalnızca.

Kadın sünneti, kadına yönelik şiddetin en vahşi uygulamalarından birisi olarak tüm dünyayı ilgilendiren bir sorun olmaya devam ediyor. Kadının cinsellik isteğinin azaltılmasını, evlilik öncesinde ilişkiye girmesini engellemeyi amaçlayan kadın sünneti Sudan, Mısır, Afrika, Irak gibi 30'dan fazla ülkede yapılıyor. BM verilerine göre, dünyada her yıl 130 milyon kadın ve kız çocuğu sünnet oluyor. Ayrıca yaklaşık her yıl 2 milyon kız çocuğu, sünnet nedeniyle hayatını kaybetme tehlikesi içinde yaşıyor.

Afrika'nın 28 üzerinde ülkesinde kadın sünneti uygulanıyor (Uluslararası Af Örgütü, 1997).

Mısır'da 15-49 yaş arası evli kadınların %97'si kadın sünneti olmuştur (WHO taraması, 1996). Kadın sünneti Danimarka, İtalya, Fransa, Hollanda, İsveç, İsviçre ve Britanya'daki göçmen topluluklar arasında uygulanıyor (BM 2002).

ABD politikalarına
Türkiyeli kadınların
yanıtı!F.Nevin
Vargün

Geçtiğimiz hafta Türkiye kadın hareketi adına önemli bir toplantı gerçekleşti ve sadece Türkiye basınında değil, Amerika basınında da geniş yer aldı. ABD Dışişleri Bakanlığı Kamu Diplomasisinden Sorumlu Müşteri Karen Hughes, çıktığı Ortadoğu gezisi kapsamında Türkiye'deydi ve Ankara'da sivil kadın kurumları ve aktivistleri ile görüştü. Karen Hughes, ABD Başkanı George W. Bush'un yakın dostu ve 'imaj gurusu' olarakta biliniyor.

Basına yansıdığı ve toplantıda tanık olduğumuz kadınlara Hughes'in ABD'nin bozulan imajını düzeltmek gibi bir amacı ve çabası var. Sanırım bunun da ötesinde İran ve Suriye'ye dönük giderek sertleşen politikalarının bir savaşa evrilip evrilemeyeceğini de yoklamak istiyorlar.

Toplantının öyküsüne gelince; organizasyon için ABD Ankara Elçiliği, KADER Ankara Şubesine öneride bulunmuş. Yerin tespiti ve basın organizasyonu elçiliğe ait olmak üzere, KADER Ankara Şube Başkanı İlkur Üstün; davet edilecek kadınların farklı çevrelerden ve bağımsız duruşlarıyla toplantıya katılacaklarını, Avrupalı ve Amerikalı kadınların sadece dinleyip 'sizleri nasıl kurtarabiliriz?' şeklindeki yaklaşımlarından rahatsızlık duyulduğunu, kadına dair sorunlarımızı kadın ortak paydasında tartışmaktan yana olduğumuzu ve bu anlamda konuşmalara bir sınır getirilmesinin kabul edilemeyeceğini belirtmiş.

Hem Demokratik Özgür Kadın Hareketi' (DÖKH) nin üyesi, hem de Türkiye'de kadın ve siyaset konusunda önemli bir işlevi olan KADER'in üyesi olarak ben de toplantıya davet edilenler arasındaydım. Hughes, sözlerine Mustafa Kemal'in kadınlara verdiği hakları hatırlatarak başladı. Neşeli başladığı toplantıda giderek sarsılmış ve şaşırılmış bir ruh haline büründü ve araya girerek açıklamalar yapmaya çalıştı. Özellikle savaş kararı alınırken yanında bulunduğu dostu Bush'un bu kararı alırken çok acı çektiğine tanık olduğunu söyledi. Bazen barış için savaş yapmak gerektiğini, Afganistan ve Irak'da yaşayan kadınların şimdi daha mutlu olduklarını ve bu mutluluklarını ABD'ye borçlu olduklarını belirterek teşekkür etmekte olduklarını söyledi. Türkiyeli kadınların buna verdiği yanıt çok net oldu. Demokrasinin hiçbir ülkeye ihraç edilemeyeceği, zorla inşa edilemeyeceği belirtildi. Kadınların ortak dillendirdikleri; savaşların kadının özgün sorunlarını görünmez kıldığı, savaş sonrası gelen yoksulluğun bedelini de kadınların ödediği, Amerikalı kadınlarla kadın hakları, barış, eşitlikler, özgürlükler konusunda her türlü işbirliğine hazır olduğunu ama şiddet, savaş ve eşitsizlik üreten hiçbir politikanın paylaşamayacağıydı.

Irak'taki savaşta oğlunu yitiren ve savaş karşıtı bir mücadele yürüten Amerikalı anne, Cindy Sheehan'ın gözaltına alınmasının Türkiyeli kadınları incittiğinin dile getirilmesi, Hughes'in açıklama yapma gereğini hissettiği andı. Orada bulunan kadınlar gerçekten farklı dünya görüşüne sahiptiler. Hiç kimsenin kuru bir ABD düşmanlığı yoktu. Hatta bir katılımcının 'PKK'nin bitirilmesi için ABD'den destek istemesi sözü bu farklılığın en somut göstergesiydi.

Sözlerime; 'uzun yıllardır Kürt siyasetinde yer alan!' şeklinde başlamış olmama rağmen basında 'Kürt hakları savunucusu' şeklinde pek anlamlandıramadığım bir tanımlama ile karşılaşmış olmakla birlikte toplantının, fazla çarpıtılmadan olduğu gibi basına yansımış olması sevindiriciydi. Ama en şaşırtıcı olan, toplantı sonrası Amerikalı katılımcılar ve basın mensuplarının yanıma gelerek teşekkür etmeleri ve Cindy Sheehan'ı nereden tanıdığımı sormaları oldu. İçinde bulunduğumuz yüzyıl, insanlık adına önemli gelişmelere tanık olmasından çok şiddet, savaş, yoksulluk ve eşitsizliklere tanık oluyor. Bütün bunlarda ABD, AB gibi büyük devletlerin ve toplulukların emperyalist amaçlarının rolünü görmezden gelmek insanlık adına bir suç aynı zamanda. Ancak kuru bir 'kahrolsun ABD, kahrolsun AB' şeklindeki yaklaşımlarda hayatın gerçeklerine oturmuyor. Bu bağlamda ABD'nin Irak müdahalesini salt Kürtler açısından değerlendirmekte yanlış olacaktır. Şüphesiz Kürtler açısından ilk kez dünya üzerinde bir yer edinme fırsatı oluştu. Kürtlerin acılı tarihini değiştirmeye ihtimalide. Ancak emperyalist güçlerle ne kadar dans edileceğini her zaman emperyalist güçler belirlemiştir. Nitekim ABD açısından da 'iyi Kürtler-kötü Kürtler' ayrımı son derece nettir. 'Kötü Kürtlerin' imhası konusunda herkesle işbirliği yapabilirler, yapıyorlar da. Bu ayrımın, doğuracağı sonuçları salt Kürtlük hassasiyetinin ötesinde kadın yüreğimizle, demokrasi ve barış isteğimizle, devrimci özümüzle de değerlendirmek zorundayız diye düşünüyorum.

Sonuç olarak; savaşlar en sürekli şiddet ortamları. Savaşlarda üretilen şiddetin ilk başta taciz ve tecavüzlerle kadınların başında patladığı, ölen erkeklerin kadınların en değerli varlıkları olduğu, dağılan aile ortamında çocukların en fazla etkilenmediği, savaş sonrası yoksullaşan devletlerin en yoksullaşanlarının yine biz kadınlar olduğunu unutmamak gerekiyor. Barışı savunmak çok kolay değil ve bununda bedeli var. Bu bedeli ödemeye hazır olmak ama mutlaka barışı savunmak bütün kadınların tarihi sorumluluğu. Ankara Kalesi'ndeki tarihi Çengel Han, böylesi bir buluşmaya tanıklık etti. Umarım Türkiyeli kadınlar, bu duyarlılıklarını topraklarımız üzerinde süren savaş ve çatışma ortamının barışa evrilmesinde de daha etkin gösterilebilir.

YJA 1. Konferansı
Gerçekleşti

Yekitaya Jinen Azad I. Konferansı, 16-23 Eylül tarihleri arasında 170 delegenin katılımıyla gerçekleşti.

Ortadoğubusta olmak üzere dünyadaki kadınların siyasal, sosyal, ekonomik alanda yaşadığı sorunların tartışıldığı YJA (Özgür Kadın Birliği) konferansında, ortak çözümlere ulaşıldı. Konferansta açılış konuşmasını Yekitaya Star koordinasyon üyesi Roza Yıldız yaptı. Yıldız, 21. yüzyılın en temel çelişkisi olan kadın sorununun etrafında çirkin politikaların ve hesapların yapıldığını, toplumun yaşadığı sorunlara acil çözümlerin gerektiğini ifade etti.

Yıldız konuşmasında, siyasal alanda kadın kimliği üzerinden kendi öz iradesi ile siyasette yer vermeme, politikaların belirlenmesinde kadının düşüncesini hiçe sayma, siyasi parti ve seçimlerde temsil ve kota dağılımında dengesizlik, kadını bir araç olarak kullanma gibi sorunların çokça yaşandığını vurguladı. Kadının siyaseti bir erkek işi olarak görüp ilgi duymaması ve bu temelde siyasal kurumların oluşturulmamasının kadın cephesinden yaşanan sorunlar olduğunu altını çizen Yıldız devamla, "Hukusal alanda yasalar karşısında yaşanan eşitsizliğin ortadan kaldırılması, kadına karşı her türden saldırı ve haksızlığın giderilmesi için pozitif ayrımcılık temelinde yasal güvencelerin sağlanması için aktif mücadele yürütülmelidir" dedi.

Yedi günlük tartışma gündemi

Son süreçte tirmanan çatışmalara karşı stratejik olarak kadının barıştan yana tavırını yükseltmesi siyasal gündem tartışmalarına yansıdı. Kadının barış eğiliminin giderek tüm YJA çalışma sahalarında yükseltilmesinin önemi vurgulandı. Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın barış ve demokrasinin gelişimi açısından muhatap olarak kabul edilmesi gerektiği dile geldi.

Türkiye, Suriye, Irak ve diğer çalışma sahalarında yaşanan kadın sorunları gündemin ilk sıralarını aldı. Diyarbakır'da yükseltilmeye çalışılan fuhuş sektöründen İran'da yaşanan ve giderek toplumsal bir vakaya dönüşen kendini yakma ve reem olayları kadın konferansında temel gündem oluşturdu. Kısa bir süre önce kendini 5 yaşındaki çocuğunun gözleri önünde yakan 18 yaşındaki Lavlav Peçide'nin trajik yaşamı dile geldi. İran'da yaşanan bu olayla birlikte toplumda yaşanan kadın sorunları ele alınarak çözümler arandı.

Ayrıca 3. cins olgusu da ele alınarak "öteki" olarak tanımlanan eşcinsellere özgün bir yaklaşımın sergilenmesine ilişkin YJA'nın, erkek egemen sistemin ötekileştirdiği, cinsel yönelimleri farklı olan insanların bu yönelimlerini reddetmemede toplumla buluşması mücadelesini desteklediği ve ötekileştirmeyi bir şiddet olgusu olarak ele aldığı belirtildi. Her türlü egemenlik ilişkisine, hiyerarşiye ve

ötekileştirmeye karşı YJA'nın mücadele içinde olacağı söylendi.

Konferans Doğruak ve Uta'ya adandı

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın kadın kurtuluş ideolojisi perspektifinin kabul edildiği Kadın konferansında, 30 Mayıs 2005 günü trafik kazası sonucunda hayatlarını kaybeden Kongra Gel ve PAJK üyeleri Ekin Ceren Doğruak(Amara) ve Uta Schneiderbanger'e adandı.

Ayrıca Kürdistan ve Ortadoğu'da gelişen fuhuş olaylarını inceleyerek bir araştırma grubunun oluşturulması ve bu konuda konferansların düzenlenmesi de konferansta alınan önemli kararlar arasında. Kadın mücadelesinin sürdürülmesinde önemli kararlar alan YJA "En büyük direniş özgür kadın kişiliğinde ısrardır" şiarıyla son buldu.

Zınarin Nupelda/İrak

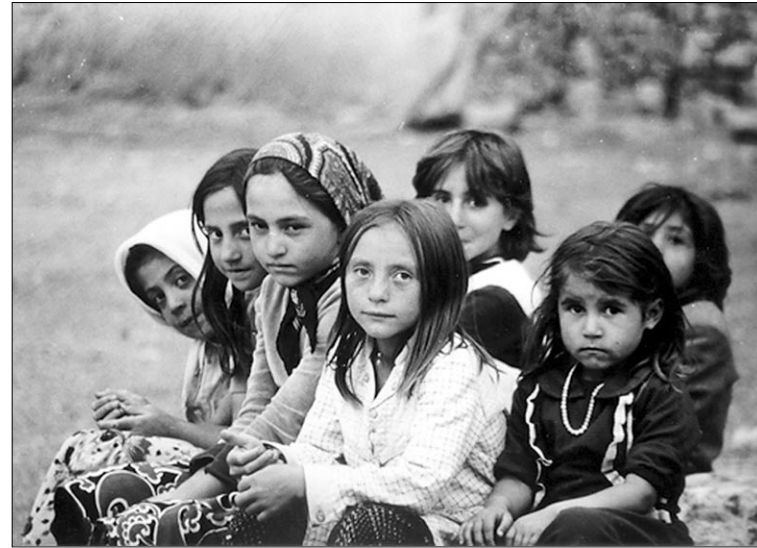
Tecavüze
Kısırlaştırma Cezası

Marmara Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü'nün araştırmasına göre, her 4 çocuktan biri 'ensest' kurbanı. Çocuklarla cinsel ilişkiye giren tecavüzcülerin, aynı suçu bir daha işlemelerini önlemek için 'kimyevi yolla hadım edilmeleri' öneriliyor

Cocuk tecavüzleri, çocuk fuhuşu, çocuğa yönelik cinsel istismarın en çirkin boyutunu oluşturan 'ensest' ilişkisi Türkiye'de giderek tirmanıyor.

Uzmanlar, bu tür sapıklıkların önüne geçmek için İsveç, Norveç, Fransa, Danimarka, İsviçre ve ABD'nin birçok eyaletinde olduğu gibi Türkiye'de de tecavüzcünün kimyevi ilaçlarla hadım edilmesini öneriyorlar.

Aile bireyleri arasında cinselliği bile konuşmanın yasak olduğu, okullarında cinsel eğitimin verilmemesi Türkiye'de, Marmara Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü'nün araştırmalarına göre, çocuklara dönük cinsel istismarın yüzde 89'u aile içinde meydana geliyor. Her dört çocuktan biri ensest kurbanı oluyor. Kurbanların yüzde 87'si 4-12 yaş grubundaki kız çocukları. Saldırganların yarıya yakını çocukların babaları. Diğerleri ise üvey baba, amca, ağabey, kayınpeder, dayı. Çoğunun sabıkası yok. Saldırganlar, sapık, katil, psikopat değil, tamamen

'normal' insanlar. Hem de her gelir, her eğitim, her kültür grubundan Aile içinde istismara uğrayan çocuk, çoğu kez buna yıllar boyunca katlanıyor. 9 yaşına kadar başına neler geldiğinin farkına bile varamıyor. Dokuz yaşın altındaki çocuğun tamamen sessizleşmesi ya da saldırganlaşması durumunda şüphe duyulması gerektiği kaydediliyor. Çocuk, ağır travma geçiriyor, kendisini suçluyor, bazen saldırganlaşıyor, yeme ve uyku düzeni bozulu-

yor, okul başarısı düşüyor.

Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü'nden Fatma Savaş Sandalci'nin aile içindeki çocuklara yönelik cinsel istismar (ensest) konusunda yaptığı bir araştırma ise 'bazı mutlu aile babalarının' kendi çocuklarına da aynı muameleyi uygun bulduğunu gösteriyor. Uzmanlar, 'sübyancı' olarak tanımladıkları saldırganların tekrar aynı eylemi gerçekleştirmelerini önlemek için 'kimyevi olarak hadım' edilmelerini öneriyorlar.

Tecavüzcünün vücudundaki erkeklik hormonu 'testesteron' düzeyinin ilaçlar sayesinde düşük bir düzeyde tutulması ile 'kimyevi hadım edilme' işlevinin yerine getirilebileceğini savunan uzmanlar, bu uygulamanın İsveç, Norveç, Fransa, Danimarka, İsviçre ve birçok ABD eyaletinde gerçekleştirildiğini söylüyorlar.

Kanakça: KAZETE

Mültecilik Zorlaşıyor

Avrupa Birliği Komisyonu'nun iltica ve göçmenlik konusundaki somut tedbirleri hayata geçiyor. Henüz resmileştirilmeyen kararlar, kamuoyunu ve mültecilerle dayanışma örgütlerini harekete geçirdi.

AB çerçevesinde yapılan yasal düzenlemeler nedeniyle bir çok ülkede ilticacılar geri gönderilmekte. Hollanda, önümüzdeki süreçte 26.000 kişiyi geri gönderme kararı aldı. Bu duruma karşı bir çok mülteci örgütü çalışma başlattı. Başlatılan çalışmalardan biri de "26 bin yüz" kampanyası.

Göç ve mültecilik konusunda resmileşmeyen bu yasalar mülteci örgütleriyle hükümet arasında yoğun tartışma yaratıyor. Hollanda hükümeti diğer Avrupa devletlerine nazaran daha sert bir politika izliyor.

Bu konuda Hollanda hükümeti ve parlamentoya devamlı bir diyalog ve lobi çalışması yürüten Hollanda Mülteciler Örgütü, durum karşısında Birleşmiş Milletlerin mültecilere tanımı olduğu haklarını ihlal edileceğini açıkladı.

Konuya ilişkin görüşlerini belirten Hollanda Mülteciler Örgütü Başkanı Fatma Özgümüş, "Hollanda'da çok uzun bir süredir devam eden bir değişiklik var. Fakat bu yasaların çıkış dönemi bu hükümet döneminde olmadı. Sol hükümet döneminde başlayan bu süreç, bu hükümet sürecinde de devam etmekte. Hollanda birkaç yıldır Avrupa nezdinde kendi imajını değiştirmeye çalışıyor. Hollanda yavaş yavaş yabancılara karşı en sıkı yasalar çerçevesinde hareket eden en baskıcı ülke haline geldi." dedi.

Hollanda insan hakları sözleşmelerini mülteciler konusunda ihlal edildiğini

belirtti. Özgümüş, kendi örgütlerinin yasal çerçevede uzun süre bu konuyla uğraştığını belirterek mültecilerin adının resmi kaynaklarda 'batılı olmayan yabancılar' diye geçtiğini belirtti.

Avrupa ve özde Hollanda'nın kendi standartlarına uygun yabancıyı almak istediğini, yeni göçmen politikasının Hollanda'da çok kısa süre sonra hayata geçeceğini belirten Özgümüş, hükümetin istediği mülteci politikasını şöyle açıkladı: "Kimlerdir bunlar; Hollanda içeriye beyin göçü istiyor. İki hafta önce Adalet bakanlığında yapılan kapalı toplantıya katıldım. Aile birleşimi engellenen. Bütün problem ucuz eğitilmiş iş gücü. Birinci kuşak buraya geldiğinde ucuz ama eğitilmemiş iş gücüydü. Hollanda'nın buna o zaman ihtiyacı vardı. Ama şimdi Hollanda'nın ucuz ama eğitilmiş iş gücüne ihtiyacı var. Eğitilmiş insan Hollanda için bir sorun. Hollanda Hindistan, Malazya vb. yerlerden ucuz iş gücü çok yakında isteyecek. Doktorlara, hemşirelere 'gelin burada bir süre çalışın' diyecek. Çünkü bunlar her tarafta çalışabiliyorlar." Eğitilmiş iş gücünün alınmasının Avrupa genelinde ortak politikaya dönüşmesi yeni yasa tasarısında önemli bir konu.

Yabancılara ilgili her türlü olayın terörizm olarak adlandırılması kamuoyunda kabul ettirilmek istenen bir görüşken, gazetemize demeç veren Özgümüş bu konunun önemle altını çizdi: "Bizim Türkiye'den tanıdığımız anti-terör yasası ya-

vaş yavaş Hollanda'ya giriyor. Terör kavramı çok geniş ve muğlak tutuluyor. Bu anlamda güvenlik konusunda Hollanda'ya kim girebilecek, kim girmeyecek belirsizdir. Yabancılara yapılan tüm yasalarda devamlı güvenlik konusu bahane ediliyor" dedi.

1951 Cenevre sözleşmesiyle uluslararası anlaşmalar temelinde korunan mülteci haklarının bir paket şeklinde ele alınması söz konusu olsa da, son süreçte bir çok ilticacı, ülkesine geri gönderilmekte. Bir sığınmacının, hayatının tehlikede olduğu ülkeye gönderilmemesi Cenevre anlaşmasının özü iken, bu anlaşmalar günümüzde ihlal ediliyor. Bu konuda görüş belirten Özgümüş, "Bu insanların geldiği ülkelerde ne olduğunu hepimiz biliyoruz. Ben bilmiyorum diyen biri o zaman hükümette oturmamalıdır. İhlal olayı tam da burada başlıyor. Mesela; İran'da yaşanan insan hakları durumu biliniyorsa da İranlı kadınlara, 'ben hikayene baktım, İran hükümeti kişi olarak seni tehdit etmiyor. Bu hikaye on sene önce anlatılmış, sen gidince nerden bileyim sen bacağından asılacak' diyebiliyor. Şu anda İranlı kadınlar İran'a geri gönderilmek üzereler. Bu insan haklarına ilişkin anlaşmaların ihlali-dir." dedi.

Haber Merkezi

Dünyada neler oluyor?

Portekiz kürtaj için referandumda gidiyor

Portekiz'de parlamento, hamileliğin ilk 10 haftasında kürtajı suç olmaktan çıkarmak için referandumla gitme kararı aldı ancak, referandum için henüz tarih belirlenmedi. Bu konudaki referandum Portekiz'de ilk kez olmuyor. 1998'de aynı nedenle yapılan ve katılım oranının çok düşük olduğu referandumda, %51'e karşı %49 gibi küçük bir farkla kürtaj, yasa dışı sayılmaya devam edilmişti.

Portekiz kürtajın yasak olduğu birkaç ülkeden biri. Ülkede annenin hayatının tehlikede olduğu ya da tecavüze uğradığı durumda izin verilen yasal kürtaj sayısı yılda sadece 700. Buna karşılık, yasa dışı kürtaj sayısının yıllık 20 bin ile 40 bin arasında olduğu tahmin ediliyor. Yasa dışı kürtaj nedeniyle tutuklanan kadınlara ise 3 yıl kadar hapis cezası veriliyor.

Iraklı Kadınların Hakları Tehdit Altında

Irak'ta kadın hakları için çalışan aktivistler, kadınların Saddam rejiminde bile sahip oldukları, özellikle giyim ve serbest dolaşım gibi bazı özgürlüklerinin tehdit altında olduğuna dair alarm veriyor.

Iraklı feminist Ban Jamil Agence, France Presse'e yaptığı açıklamada, "Kadınlar sokakta özgürce yürüyemiyorlar. Örtünmeden yürüdüklerinde, çeşitli hakaretlere maruz kalıyorlar" dedi.

Iraklı feministler, halen anayasada kadının statüsü için çalışmaya devam ediyor. Temmuz ayında Bağdat'ta yaklaşık 200 kadın, yeni anayasada İslami referanslar bulunmasını protesto ederek, kadınlara tam eşitlik verilmesi çağrısında bulunmuştu.

Güney Afrika'da AIDS kadınlarda daha yaygın

Güney Afrika'da 15-24 yaş grubu ara-

sında yapılan bir araştırmada, AIDS hastalığının kadınlar arasında erkeklerle göre 3 kat daha fazla yaygın olduğu görülmüş. Güney Afrika'da yaşayan 12 bin kişi ile yapılan anket ve test sonuçlarına göre, kadınların %15.5'i, erkeklerin ise sadece %4.8'i hastalığa yakalanmış. University of North Carolina's School of Public Health'den Dr. Audrey E. Pettifor, Güney Afrika'nın genç nüfusun en yüksek oranda HIV taşıyıcısı olan ülke olduğunu söylüyor.

Sivil itaatsizlik eyleminde tutuklama

Beyaz Saray'ın önünde yapılan sivil itaatsizlik eyleminde, yüzlerce barış yanlısı insan Irak savaşını protesto etti. İçlerinde uzun süredir Bush'un Irak'tan çekilmesi için kampanya yürüten Cindy Sheehan ile CodePink'in 36 üyesinin de bulunduğu 370'i aşkın protestocu polis tarafından tutuklandı. Protestocular "savaşın sona ermesi için bir milyon neden" kampanyasıyla toplanan verileri insanlara dağıttılar. Cindy Sheehan tutuklanmadan önce, 2004 yılında savaşta kaybettiği oğlunun resmini Beyaz Saray'ı çevreleyen parmaklıklara pembe bir kurdeleyle bağladı.

Haber Merkezi

BİR ÇİFT SÖZÜM VAR!

Kadına dair

Vildan Dirik

Yaşamımızda ne çok şeyi farkında olarak ya da olmayarak biriktirdiğimizi hiç düşündünüz mü? Anılarımızın sessiz tanıkları fotoğraflar buna en klasik örnektir. Elimizden hızla kayıp giden ömrümüze yapışmak için mi saklarız onları, yoksa her bakışımızda yeni bir şey keşfetmenin keyfi midir onlarla aramızdaki ilişkinin sırrı? Ya mektuplara ne demeli, hep aynı duygularla okuduğumuz yer yer sararmış, katlanmış olarak bir yerlerde tutulan, hatta aradan yıllar geçmiş olsa bile gizlenmesi gereken bir gençlik aşkının küçücük duygu yüklü satırları, belki de kenarına iliştilmiş kuru bir gül yaprağıyla birlikte. Kimimiz dinlemese bile kasetlerini biriktirir toz içinde, kimimiz artık modası geçmiş dantel örtülerini bohçalar içinde. Hobi olsun diye pul, para, kuru çiçek ve kelebek toplayanları çok biliriz de artık içine bile giremeyeceği elbiselerini dolaplarda saklayanları, bir gün mutlaka lazım olur diye kavanozlarda düğme biriktirenleri, balkonunda atmaya kıyamadığı içecek şişelerini bir de sigara izmaritleri dolduranları, hatta ve hatta mutfağının tavanına kadar ulaşan çöp dolu poşetlerini biriktirenleri gördüm desem bana inanır mısınız? Tüm bu örnekler sizlerin aklına da nice örnekleri getirecektir. Belki sizler de bir an için biriktirdiğiniz şeyleri düşünceksiniz ve hoş bir gülümseme kaplayacak yüzlerinizi.

Keşke yaşam her zaman, yüzlere yayılan hoş gülümsemelerin tadında olabilse değil mi? Ama ne yazık ki yüzlerde hoş gülümseler yaratan şeylerin dışında acıyla, öfkeyle, korkuyla ve nefretle, hem de en çok biriktirdiğimiz şeyler, söylenmesi gereken ama söylenemeyen sözlerimizdir. Özellikle de biz kadınların o kadar çok birikmiş sözü vardır ki, kaleme döksek ömürler yeter mi okumaya, bilinmez. İşte bu söylenememiş sözler yıllar sonra karşımıza migren, depresyon, mide hastalıkları ve adını saymadığım çeşit çeşit hastalıklar olarak çıkarlar. Rahmetli babam anama takılmak istediğinde "acıyı yiyen ben, içkiyi içen ben, midesi ağrıyan sen" derdi. Daha gençken bu söze güler geçirdim, sonradan ananın diyecek sözleri varmış da diyememiş olduğunu anladım. Kadın hakları denilince aklımıza ilk seçme-seçilme, çalışma, okuma hakkı, medeni kanundaki haklar gelir. Yaşamda en önemli olan söz hakkından, günümüzde deyimlerle düşünme ve ifade özgürlüğünden ne kadar nasibimizi aldığımız ise pek tartışılmaz. Oy kullanmaya götürülürken bile hangi partiyi oylayacağı ezberletilmiştir. Yani oy hakkın vardır ama söz hakkın yoktur denilir. Evlendirilirken sorulmaz da nikah masasında imza hakkı verilir istemeden de olsa. Biz de susarız hep, yıllarca sustuğumuz gibi, arada bir birimiz ağzını açacak olsa ne gariptir ki onu da sustururuz elbirliğiyle. Kavgalarda susan taraf oluruz içimizde birikenleri yutarak, adına "alttan alma" demiş töreler, sevgimizi söylemeyiz, "hafiflik" demiş gene birileri, kim bilir ne adına.

Gecen sayıda "susmamak tedavinin başlangıcıdır" diyordu Işık Işcanlı. Taciz, şiddet ve her türlü problemlerde ortaya çıkan rahatsızlıkların tedavi şansının konuşulunca, sorunlarını anlatıp paylaşınca artacağını vurguluyordu yazısında. Hayır demeyi, içimizde yığılıp kalan sözcüklerin altında kalmadan, onların bizi boğmasına fırsat vermeden suskunluğu bir tarafa bırakmayı öğrenmemiz gerekiyor. Kavgada da barışta da diyecek sözümüz olmalı, bu söz bizi yansıtmalı, duygularımızı, düşüncelerimizi, sevgimizi, öfkemizi olduğu gibi anlatmalı. İşte o zaman yaşamın tadına daha bir varmayı becerebileceğiz. Öfkeden kısalmış gözlerle dolaşmaktansa, öfkesini haykırmaktan sesi kısalmış olmak daha iyidir. Söz biriktirip ülsür olmaksansa, sözünü söyleyip acı biber yemek de iyidir. Gizli sevdalarda el ele özgür birliktelikler iyidir. Ne dersiniz suskunluğa son vermenin zamanı değil mi artık? Halk olarak suskunluğumuzu bozduk, kadın olarak da bozuyoruz, bozmalıyız. Her yerde, her zaman söz hakkımızı sonuna kadar kullanalım; evde, iste, sokakta, kavgada, barışta, siyasette ve sanatta kısacası yaşamın her alanında bizim de bir çift sözümüz var diyelim.

Gelin gene her şeyi biriktirelim gönülümüzce, atmalıyız kıyamadığımız şeyleri, ama sözlerimiz bizde kalmasın, hak edene gitsin hak ettiği gibi. Tüm sözlerinizi barışın ve sevginin ifadesi olması dileğiyle.

Mülteci Olabiliriz ama İnsanca Muamele Görmek İstiyoruz

Kaçamak bakışlarla, anlatacaklarının başına bir şey getirmesinden korkan insanlar. Aslında içinde o kadar anlatacak derdi var ki. Bazılarının sözlerle anlatacağını, unuttuğu cümleleri göz yaşları anlatmaktaydı. Eskiden böyle miydi? Ama şimdi o bir gurubetliyd. Ülkesinde kim bilir neler yaşamıştı. Daha iyi bir yaşam koşulu için terk etmişti ülkesini. Bir de insanca yaşamaya sığmayan şeylerdi bunlar, nasıl anlatacağı. Dostları onu Avrupa'da bilirdi. Demokrasi ve insan hak hukukunun en fazla anıldığı ülkeler topluluğu değil miydi Avrupa?

AB'nin göç ve mülteci hakları kapsamında yürütmüş olduğu iltica politikası her geçen gün ağır şartlara bağlanmakta. AB'nin 2006 yılında iltica politikasının ortak bir kompsetle yürütülmesi tartışmaları sürürken, Hollanda'daki ilticacılar kendi yaşamlarını anlattılar. Bir sığınma evi işlevi gören bu kampların insan yaşamına etkilerini ve bu kamplarda yaşadıkları sorunları orada yaşayan ilticacı kadınlara sorduk.

İlticacı olmak bir suç mu?

Meside: Dört buçuk senedir Hollanda da ilticacıyım. Devletin iltica politikasının ilticacıları her geçen gün daha fazla sıkıştırdığını ve zorladığını düşünüyorum. Eğer yerindeyse, bir hayvan muamelesi yaptığını düşünüyorum. İnsanları ıssız bir orman içine atıyorlar. İltica sürecinin çok uzun bir süreye sarıtılması çok zorlayıcı. Sözde bizim işlemlerimiz yeni yasaya göre hızlandırılmış, ama halen dört buçuk senedir bir cevap almış değiliz. Türkiye'de hapiste yatan insana mahkum denilir ve bir damga vurulur. Burada da bize azül (mülteci) diyorlar. Azüllüm dediğin zaman insanlar durup, yaklaşmaya çekiniyor.

Kamp sistemi çok kötü, devlet olsun, buradaki yetkililer olsun her şeyde "sen mahkumsun" diyor. Yani yaşamın her türlü zorluğuna katlanmak zorundasın.

Başka kültürden insanlarla beraber küçük evlerde yaşıyorsun. Düşünün aynı evin içinde başka aileden insanların misafirleri geliyor, gece geç saatlere kadar oturuyorlar, içiyorlar, kahkahalar sürüyor ve sen çocuğunu uyutmaya çalışıyorsun. Çocuklar sağlıklı bir sosyal ortam içinde yetişemiyorlar. Sadece çocuklar değil, kadın-erkek de sağlıklı bir sosyal ortamda yaşayamıyor.

Kadın rahatça mutfağa gidip yemek yapamıyor. Çünkü diğer ailelerin misafiri oluyor yemek yapma sırasında mesela. Salonda oturamazsın, ancak küçük odanda rahat olabilirsiniz; ortak televizyon var onu bile istediğin gibi seyredemezsiniz. Bu konuda en fazla zorlanan kadın oluyor. Evin içinde aynı mutfağı, aynı tuvaleti, aynı duşu kullanıyorsunuz. Bu durum çok farklı sorunları kendisiyle getirebiliyor. Sen istemediğin bir halde çocuğuna baskı uyguluyorsun. Eşler arasında da sınırlar öyle gerilmiş oluyor ki, en ufak bir sorunda tartışma yaşanabiliyor. En azından altı ay veya bir yıl içinde iltica prosedürüne bir cevap verilmeli. Ben dört buçuk senedir buradayım. Bana halen 'bekle' diyorlar. Bu kadar uzun bir süre bek-

leteceklerse insanlara ev versinler. Kamp psikolojisini insanlar yaşamazın.

Dört buçuk senedir bu kampta yaşadım, Avrupa'yı hiç görmedim. Bu dosya bir sonuçlansa rahatlayacağım.

Kamp yaşamında psikolojik destek alanlar daha çok kadınlar

Ferda: İki buçuk yıldır Hollanda'dayım. İlticacıların en temel sorununu sosyal yaşantılarının olmaması. Okuma koşulları kısıtlamalarla elinden alınmış. Bu durum dil öğrenmeni de etkiliyor. Ekonomik olarak zaten bağlısın. Çok kısa sü-

uygulanmıyor. İnsanlar dört yıl, sekiz yıl bekletilerek adeta bezdiriliyor. Belki insanlar ülkelerinde daha kötü şartlarda yaşıyorlardı, ama burada da kötü şartlardan kurtuluyorlar.

İltica kamplarında yaşanan durumdan en fazla kadınlar etkileniyor

Ferda: Kamp yaşamının yarattığı zorlanmalar karşısında kadın daha fazla psikolojik desteğe başvuruyor. Bu konuda danışmanların vermiş olduğu cevap "yaşadığın sosyal sorunlardan kaynaklıdır" şeklinde, oldukça kestirmeci ve

koyuyorlar. Türkiye'de F tipinden bahsediliyor, ama ben bazen kendi odamı F tipinden daha küçük görüyorum. İçeri ancak uzanarak sığabiliyorum.

Kamplarda geçim sıkıntısı kadınları fuhuşa sürüklüyor

Beygüzar: Bir yılı aşkın bir süredir Hollanda'dayım. Yaşadığım iltica kamplarında çok farklı olaylara tanık oldum. Kamplar benim için açık bir cezaevi, küçük odalara bir sürü insan sıkıştırılıyor. Farklı kültür ve dile sahip insanlar birbiriyle anlaşamadığı halde beraber yaşamaya mahkum. Tilburg'ta bir

din kendinizi pazarlayın bu yasaldır deniliyor.

Aile içi ilişkiler zedeleniyor.

Halime: Mardinliyim, altı senedir Hollanda'dayım. Bu kamplarda ilticacıların üretimden kopuk olması ve hiçbir şey yapmaması bir bunalımı doğurmakta. Ve bu durumdan da en fazla etkilenen kadınlar. Kadınlar bu kamplarda en fazla erkekler tarafından zorlanıyor. Üzgünüm ama bu gerçeğe değinmek zorundayım. Yapacak bir şey bulamadıklarından dolayı farklı şeylere yöneliyorlar. Mesela; ben birçok kişi tarafından rahatsız edildim. Bunu tüm kadınlar da yaşıyor. Tepkimi bazen göstermeye çalıştım, bazen de gizlemeye. Yaşadığımız kamp ortamı aile içi ilişkileri de zedelemekte. Ülkemizde de aile içi sorunlarımız vardı. Ama burada en ufak bir sorun aile içi tartışma ve kavgaya sebep olmakta. Eşler arası arasındaki ilişkide belli bir soğuma oluyor. Şiddet yaşanabiliyor. Yine en önemli olan bir konu güvensizlik ve bilinmeyen bir korku. Ve bu güvensizlik yaşadığımız ortamdaki kaynaklanıyor. Bazı insanlar kendine olan saygılarını yitiriyorlar ve başkalarına rahatsızlık veriyorlar. Karı koca ilişkisi de bu durumdan çok etkileniyor. Bu yüzden bir çok eş boşandı.

Mesela; benim sorunlarım vardı, kamp görevlilerinden yardım istedim. Bana "sen kocandan ayrılabilirsin, iki çocuğun da seninle olacak ve kocan hiçbir şey yapamaz" dediler. Yani göz göre göre ya kadını ya adamı ölüme sürüklüyorlar. Diyelim ki ben kocamdan ayrıldım. Bu durumda benim, eşimin, çocuklarının psikolojisi daha fazla bozulacaktır. Bu çözüm olamaz. Mesela bu çözümsüzlüklerden dolayı bir çok insan intihar etmeye çalıştı. Bir genç vardı, kendini duşa asmıştı. Halen unutmamış değilim. Bu çocuğun neden intihar ettiği hiç araştırılmadı.

Aileler dağılmamak için direniyorlar

Ayşe: Altı yıldır ilticacıyım ve kamplarda yaşıyorum. Kamplarda yaşamak çok zor. Devlet ilticacıları

uzun süre kamplarda bırakıyor. Bu durum aileleri olumsuz etkiliyor. Bu durumdan en fazla etkilenen kadın oluyor. Ailenin tüm yükünü kadın kaldırıyor. Devamlı ev içinde, hatta bazıları var karavanlarından hiç dışarı çıkmıyorlar. Tüm hayatı bir karavan içinde geçmekte. Kamp yaşamından kaynaklı kişilerin psikolojileri bozulunca eşler arası sorunlar da artıyor. Kadın ne kadar baskı görse de ailesi parçalanmasını diye her şeye göz yumuyor. Bu kamplarda ailelerin yaşadığı sorunlara çözüm bulunmalı. Aileler dağılmamak için direniyorlar. Kendimden bahsedebilirim; ben çok zorlanıyorum. Diyalog kuracağım hiç kimse yok. İnsanlarımızın bu konuda bir şeyler yapması gerektiğini düşünüyorum.

Firuzan Bilek/Hollanda

Şehir merkezlerinden uzakta yapılan ilticacıların barınma kampları.

"Birleşmiş Milletlerin İlticacılara Yönelik Uluslararası Arenada Uygulanması Gereken Koşullarının Bize Uygulanmasını İstiyoruz. Bu Hak Devletler Tarafından Kullanılmıyor."

reli bir çalışma imkanı tanınmıyor. Çalışma süresi boyunca aldığın maaş kamp idaresi tarafından yine senden geri alınmıyor ve elinde ancak haftalık aldığın para kalıyor. Birleşmiş milletlerin iltica prosedürüne göre iltica taleplerimiz kabul edilmesine rağmen bu prosedür

yüzeysel oluyor. Yaşanan sorun zaten kamp yaşamından kaynaklıdır. Bir anlamda yaşantının bir saçmalığa dönüşüyor. Kampların çoğunluğu ıssız, tenha, şehir merkezlerinden uzak; azüllerin (mülteci) bulunduğu ayrı bir sınıf oluşturulmuş. Bu insanları hücre gibi evlere, odalara

kampta beraber yaşayan gençlerin kendi oda arkadaşlarını öldürmesi yaşandı. Bu durum polis tarafından hiç araştırılmadı. Yani cinayete bile sürüklebilecek bir yaşam tarzı var. İnsanlara yönelik bir şey yok. İlticacılara yaklaşım dışlayıcı. Burada kadınların yaşadığı sorunlar daha ağır. Sürekli tacizle karşı karşıya kalıyor. Küçük evler içerisinde banyolar ortak olduğundan kadın kendi odasıyla banyo mesafesine ulaşana kadar bile tacizle karşılaşabiliyor. Tanık olduğum diğer önemli bir konuda; geçim sıkıntısından dolayı bazı kadınların bedenini satması olayıdır. Kadınlar saat 12'den sonra kamp yakınındaki ana caddede geçen erkeklere kendini pazarlıyorlar. Bazıları da uyuşturucuya başvuruyor. Hatta bu kamplarda kullanılıyor ve satışı bile yapıyor. İş isteyen iki kadına; gi-

Göçmen kızı-I-

Hep bir yarım kalmışlık bilinç altı bir ömür boyu sürükler insanı. Avrupa'da yaşayan genç kızlarımız için bu yarım kalmışlık aslında her yaşamın bir kesitinden diğerine, göç içinde diğer bir göç yaratır. Göçmen kızı fiziki göç ile birlikte ruhsal göçü de yaşar. Geri toplumsal geleneklerin esiri, yıkılmayan tabuların tutsağı olmakla birlikte batıların sözde sosyalitesi, birey hakları, çağdaşlığı içerisinde de her yönü ile insan zihniyetine sindirilmeye çalışılan ve medyatize edilen 'Özgürlük' şekilsel ve sunni olan düzenin bir başka figürü olamaya zorlamaktadır.

Belki de birçoğumuzun karşılaştığı hikayeyi anlatacağım ilerleyen sayılarda, birçoğumuzun yabancı olmadığı ama yaşamımızın yönünü bir anda bambaşka bir gerçekliğe iten bir yolculuk...

Kimimiz köyümüzden göç edip, başta şehire sonra da Avrupa'ya yerleşmek zorunda kalanlardan, kimimiz Avrupa'da doğmuş göçmen çocuğu... Kimlerimiz işçi çocuğu, kimilerimiz ilticacı çocuğu, farklı nedenlerle bu yabancı ellere düşmüş ama aynı kaderin yolucusu...

Yeni bir dil, yeni bir kültür ve yaşam tarzı, belki de bu yeniler içinde bazılarımız eskinin kök hücrelerinin varlığını bile unutmuşuzdur şimdi. 2000'li yıllarda yeni bir kuşak, yeni bir karakter ve kişilik. Genç kız olunca, toplum gerçekliği, aile gerçekliği ve batı sistem gerçekliği çakışınca yaşam içerisinde sağlıklı bir gelişim seyri

ortaya çıkmıyor. İster sonradan gelmiş olsun, ister burada büyüştün karşılaştığı sorunlar peşini bırakmıyor.

Bir taraftan ailenin çizdiği geleneksel aile kızı, bir taraftan da Avrupa sisteminin her yönüyle çizdiği 'özgür kız' modeli arasında sıkışan bir kişilik arayışı. Ailede çoğu zaman okutulması pek önemsenmeyen genç kız genelde anne tarafında küçük yaştan itibaren iyi bir ev hanımı olarak yetiştirilmeye başlanır. Kız çocuğu genç yaşta evin bir bütünen sorumluluğunu öğrenir ve olması gerekenden önce bir olgunlaşma sürecini yaşamak zorunda kalır. Ancak bu olgunlaşma kimi zaman şekli kalır. Bir yandan evdeki zorunluluklar bir yandan ise okul hayatı, sosyal anlamda iki yaşam arasındaki farklılıklar...

Bu iki durumda ortaya çıkan temel bir sorun ise bir türlü bir kimliğe aidiyet duygusunu tamamıyla yaşayamamadır. Hep bir yarım kal-

mışlık bilinç altı bir ömür boyu sürükler insanı. Avrupa'da yaşayan genç kızlarımız için bu yarım kalmışlık aslında her yaşamın bir kesitinden diğerine, göç içinde diğer bir göç yaratır. Göçmen kızı fiziki göç ile birlikte ruhsal göçü de yaşar. Geri toplumsal geleneklerin esiri, yıkılmayan tabuların tutsağı olmakla birlikte batıların sözde sosyalitesi, birey hakları, çağdaşlığı içerisinde de her yönü ile insan zihniyetine sindirilmeye çalışılan ve medyatize edilen 'Özgürlük' genç kızlarımızı şekilsel ve sunni olan düzenin bir başka figürü olamaya yöneltmektedir. Bu nedenle hep başkası ile kendisini ifade etme, başkasına göre olma her iki durumda kaçılmaz bir tuzak olarak hep mevcuttur bu yolculukta.

Peki bu tuzağa düşmemek için ruhsal göçü aşmak gerekiyor mudur? Her şeyden önce kendimizin bunun farkına varmamız gerekir. Bilinçlenerek insanlığın, özellikle kadının varoluş tarihini iyice sorgulamamız gerekir. Ben niye varım, nasıl var oldum ve nasıl olmalıyım? Bir gerilik de ken-

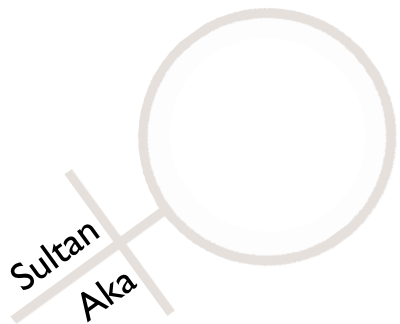
dini bu zamanın akışına çelişkisizce sürüklemek değil mi? Her anlamda bilgilenmek bu sosyal farklılıklarla dayatılan sınıfları başta beynimizde silmiş oluruz. Böylece göçmen kızı, yolculuğunda kendisine ait bir kapı aralar...

Ve kapıdan esen ilk rüzgara 'beni benden aldılar ama ben, ben olmaya kararlıyım' diyerek özüne dönüş yolculuğuna ilk adımını atmış olur.

Nursel Kılıç

'Anlaşamıyoruz'un Nedenleri-I-

Toplumumuzda bu 'anlaşamıyoruz' yaklaşımı, kırsal bölgelerde ve geleneksel aile yapısının sürdüğü yerlerde erkeğin baskısı kadının özverisini zorunlu hale getirmiştir. Kadın aile içinde ve toplumdaki yerinde özveriye tek yönlü sonuna kadar yürütür. Ancak bu durum kadın ve yetişkin çocuklar için sorunlar yaratabilir. Ekonomik olarak güçsüz, mesleği, geliri, baba evi olmayan "Biz" yaşantısı olması gereken beraberlikler "Ben" ve "Sen"

yaşantısına düşmektedir. Bu durum birbirinden ayrılıp kopmaları beraberinde getirir. Bunun nedenleri, ruhsal uyumsuzluk, toplumsal uyumsuzluk, rol ve yer karmaşası, kişiliklerin ve bireylerin birbirini tamamlamalarında ve bütünleşmelerinde uyumsuzluk, cinsel yaşamda uyumsuzluktur. Toplumsal uyumsuzluk çoğunlukla bireylerin önce yaşadıkları, yetiştikleri çevrelerdeki kültür farklarından kaynaklanır. Kültür farkı bir yandan iletişim için gerekli olan ortak duygu ve düşüncelerin oluşmasını engellerken, öte yandan bireyin değişik davranış kalıplarını kazanmasını da çok zorlaştırır. Aşırı tutucu çevrede yetişmiş olan genç bir erkek, büyük

bir kentte yetişmiş, lise öğrenimi olan bir kızla görücü usulü evlenir. Erkeğin gelirine ve parlak geleceğine kapılarak, aradaki kültür farkı dikkate alınmadan yapılan bu evlilik sonucunda ilk günü koca eşinin başını örttürür. İkinci günü haberler dışında televizyon seyretmesini yasaklar. Önlemlere gerek kalmadan üçüncü gün eşinin ailesine bile gitmesine engel olur. Daha sonraki önlemlere gerek kalmadan beraberlik dördüncü gün bozulur. Durumları ve rolleri gereği birlikteliklerden ya da beraberliklerden önce kültür değişmelerinden aynı biçimde etkilenmemeleri de toplumsal uyumsuzluğun önemli nedenleri arasında yer alır. Bu durum kimi birlik-

teliklerde bir tarafın, geldiği kültürün özelliklerini yitirip diğerinin kültürünü benimsemesi şeklinde de ortaya çıkar. Bu kültürle bütünleşip kaynaşır. Toplumumuzda kadınlarda daha sık görülen bu durum sonucu kadın çocukları aracılığı ile duygusal gereksinimlerine doyum bulmaya çalışır. Onlarla birleşir, aşırı bağlanır ve kaynaşır. Din, dil, milliyet gibi farkların toplumsal uyumsuzlukta önemli bir etken olduğu görülmektedir.

Kadın, krizli bir yaşamın adı

Yılda bir gün olarak ele aldığımız kadına karşı şiddetle mücadele günü vesilesiyle yapılan eylemler protestolar vb. etkinlikler önemli olmakla beraber, kadın açısından gelinen koşullarda sembolik olarak kalmaktadır. Yine de yılda bir de olsa 364 günün bilinen toplam yıllık ölüm, dayak, işkence, tecavüz vb. yönelimleri kamuoyuna sunmak ta gündem yaratmak açısından varlığını ve taleplerimizi hissettirmek açısından önemli. Ancak bedenimizi ruhumuzu, zihnimizi, yeteneklerimizi yaşam gücümüzü ve özümüzü keşfediş düzeyimiz karşısında pervasızlaşan egemenlik zihniyetin saldırıları gün geçtikçe artış gösterirken sadece bir günde ifadelendirmek az diye düşünüyorum.

Neden mi az!

Çünkü biz günün 24 saati şiddete uğruyoruz. Evde baba, abi, eş yakın akrabalarından sudan gerekçelerle ya da "özel yaşam" denilen hapishane her hangi bir hizmeti ya eksik yapmışsınız ya da yapmamışsınız diyerek, ama mutlaka hakareti, dayacağı, göz tehdidini hak ettiğimiz bir şeyler vardır. Ailede şiddete uğramamız için aslında ille de yanlış bir şey yapmamıza gerek yoktur. O "Özel yaşam" denilen ölüm duvarlarımız toplum tarafından erkeğin egemenlik sahası olarak belirlenmiştir. Kimsenin bu özel yaşamı bilmemesi, kimsenin dokunmaması için devlet güvencesi bile verilmiştir. Öyle ki bu özel alanda her gün her türlü psikolojik, fiziki vb. şiddete uğramamıza rağmen bu kutsal alan, her gün psikolojik ölümümüze fiziksel olarak darbelenmemize sebep olan alanın dokunulmazlığını sağlamak yine biz kadına verilmiştir. Kadın kendi ölümünün kendi köleliğinin bekçisi haline getirilmiştir. Bu özel alanın kadın üzerindeki etkileri o kadar derindir ki, on yıl önce boşandığı kocasını gördüğünde kadın tiritil tiritil titreyebilmektedir. Ve bu özel yaşama kadın o kadar mahkum edilmiştir ki, evde kocası tarafından dayatılan, tecavüze maruz kalan kadın soluğu dışarda almaya çalışır. Ama ne yazık ki evdeki özel yaşamın halkaları dışarda da bizleri kuşatır.

Egemenlikli zihniyetin kurulu düzeni içerisinde kadınca yaşam imkanlarımız yok Yaşamımızı ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal vb açılardan yasal güvencelere kavuşturmak için kadınlar olarak biraraya gelme, örgütlenme ihtiyaçlarımız herkesten ve her

Giydiğimiz herhangi bir kıyafetin bedelini tacize veya tecavüze uğrayarak öderiz. İş yerinde bütün yeteneklerimize rağmen en ucuz iş gücüyüzüzdür. Sosyal yaşam, siyaset bizim neyimize. Biz kimiz ki, ne anla-

rız ki! Ola ki kazara anlayalım ve konuşalım, tartışalım hatta biraz daha ileri giderek yapmaya çalışalım. İlk fırsatta aşağılanma küçümsenme, alay edilme, susturulma ile hemen bastırılmak birincil ve en doğal

kesimden daha fazla.

yaklaşım olarak sergilenir. En yalın olarak toplumsal düzen içerisinde hiç bir zaman kamuoyuna yansımayan ve bizim her an yaşadıklarımızdan sadece bir kesit bunlar. Ve bunları hem biz çok kanıksamışız, hemde failleri için en doğal yaklaşımlardır. Dolayısıyla kadın tanımı krizli bir yaşamın tanımıdır.

Sadece bu kadar mı diye sesler duyar gibi oluyorum. Tabii ki bu kadar değil. Ya namus adına her gün sokaklarda satırda doğranarak, traktörle ezilerek, burnu kesilerek, karınımız da böylesi bir yaşama mahkum ettiğimiz çocuklarımızla yakılarak, eylemlerde katledilmişlerimiz. Ya artık uluslararası düzeyde büyük bir sektör haline getirilen fuhuşta yılda iki milyon kadının sınır ötesi kadın ticaretinde kullanılması. Ya savaşlar! Paylaşım savaşları, işgaller, ekonomik bunalımlar ve yoksulluk biz kadınları şiddet sarmalına daha fazla mahkum ediyor. Toplumsal gerçekliklerimizin günlük yaşamımız da her an krizli bir durum yaratması savaş dönemlerinde daha fazla artmaktadır. Savaşta kaybettiklerimizin acısının yanısıra faili meçhul cinayetlerle kaybettiklerimiz, gözetiminde işkence ve tecavüzlerle, göçün yarattığı yoksulluk ve yabancılığın derin bunalımları da gördüğümüz ruhsal ve fiziki şiddetin öncelikli hedefi haline getiriyor bizi. Kısacası egemenlikli zihniyetin kurulu düzeni içerisinde kadınca yaşam imkanlarımız yok veya çok sınırlı. Kadın sorunu denilince öncelikle akla gelen geri kalmış ülkelerin kadınları ve yok olmayla yüz yüze bırakılan halkların kadınları gelmektedir. Oysa bugün dünyanın en ileri ülkeleri olarak siyasete, sosyaliteye yön veren demokrasinin öncülüğünü yaptığını iddia eden ülkelerdeki kadınların şiddete ma-

ruz kalma oranı hayli yüksek. Bazı araştırma sonuçları, "Çinde yılda 1 milyon kız çocuğu doğar doğmaz öldürülüyor, ABD'de her 6 dakikada bir kadına tecavüz ediliyor, İngiltere'de her 7 kadından biri birlikte olduğu erkek tarafından tecavüze uğruyor, Fransa'da her ay 6 kadın aile içi şiddet nedeniyle hayatını kaybediyor" kadın açısından gelişmişliğin ölçülerini yeterince ifade etmiyor. Araştırma sonuçlarını çoğaltmak mümkün olmakla beraber everensel bir karakter taşıyan kadına karşı geliştirilen şiddetin kapsamı çok derinliktir. Maalesef yapılan bir çok araştırma son yılların resmi kayıtlara dayandırılan sonuçlarıdır. Dolayısıyla günlük olarak maruz kaldığımız, beynimize ve yüreğimize yönelik geliştirilen şiddetin bilançosunu çıkarmak pek de mümkün değil.

O halde 25 Kasım karşılıken geleneksel anlamda hayıflanmak, şikayetçi olmak, mevcut kurulu yaşamda ölümüne dua eden bir pozisyonda kalmak yerine kendimizin çocuklarımızın, kızlarımızın geleceğini yaratmak için elele yeni bir yaşamı inşa edebiliriz. Yaşamımızı ekonomik, sosyal, kültürel, siyasal vb açılardan yasal güvencelere kavuşturmak için kadınlar olarak biraraya gelme, örgütlenme ihtiyaçlarımız herkesten ve her kesimden daha fazla. Kadın olarak zihnimizle yarattığımız, yüreğimizle yoğunlaştığımız, ellerimizle işlediğimiz yaşamı hiç kimsenin ellerine terk etmeyecek kadar önemli olduğunu bilerek yaşamın her alanına öz kimlik ve öz değerlerimizle girerek yeniden şekillendirme imkanımız her zamankinden daha fazla. Her iki dakikada bir kadının öldürüldüğünü bilerek, devlet şiddetine veya aile içi şiddete maruz kalmış kadınların mağduriyetini kadın yüreğimizle sahiplenip mücadelesini verecek kendi yaşam haklarımızı ve kendi ilkelerimizi belirleyerek, her günü 25 Kasım günü gibi değerlendirecek başka bir dünyayı yaratmanın mümkün olduğu inancıyla her türlü şiddete karşı kadın dayanışmasını yükseltelim.

Roşbin Güneş

özgür yaşam diyalogları

Yaşam pratiğimden en çok şu sonucu çıkardım; hiç birimizin başka birisini fazla sevmeye hakkı yok. "Ölesiye, çıldırması seviorum" denilir, işte buda ihanet olabilir. Olabilir de değil, önlenmezse bundan süper ajan çıkabilir, bu işin bir yönü. Bir kişinin bir kişiye aşırı bağlanması, ulusal-toplumsal gerçekliği -ki bu, aynı zamanda askeri, siyasal gerçekliği de bağrında bulundurur- bir tarafa itip bütün gücüyle birisini sevmesi, birisine hizmet etmesi onun emrine girmesidir, hem de sınırsızca. Bireysel tutkuların ne anlama geldiği ve ne kadar haince, ne kadar seviyesizce, ne kadar çılgınca bir durumu ortaya çıkardığı anlaşılıyor. Birisine bağlanmak biraz tehlikeli olmaz mı? Sadece birine bağlanacağına bütün arkadaşlarına bağlan. Ana-babanı çok düşüneneğine, diğer ana-babaları da biraz düşün. Akrabalarını çok düşüneneğine, diğer insanları da düşün. Daha sonra bunu geliştirdiğinde; ulusu, sınıfı, hatta tüm insanlığı düşün. Bizdeki ise sıradan köylü ve tıkalı kadın-erkek ilişkisine hemen bağlanır. O ilişkilerin içinde bir siyasallık, top-

lumsallık yoktur, hele ulusal düzeyden hiç bahsedilemez. Aşiret de çözülmüş, geriye kadın ve erkek kalmış. Bunların ise çok kaba bir cinsel ilişkileri vardır. Kabalık şura-dadır; ciddi bir siyasi, sosyal atmosferi yoktur. Bu atmosferden kopukça, birbirlerine girdikçe, ağır sorunlar, sorunlarla birlikte çok kaba cinsellik ve içinden çıkılmaz aile gerçeği ortaya çıkar. Önce birbirlerine çok kara sevdalılırdılar. Bu yönlü cinayetler işlerler, fakat evlendiginin ikinci günü birbirlerini vururlar. Çünkü uydurma ilişkiler, tükenmişlik ilişkisi söz konusu; ilişkinin ulusal, siyasal, sosyal içeriği yok. Çok kaba bir cinsel tutkuyla olsa olsa bir kaç ay aşk-meşk yapabilirler, sonra da çok ağır aile sorunu, çocuk sorunu, ekonomik sorun, sağlık sorunları ortaya çıkar. Ondan sonra da birbirlerine girerler, her gün kavgalı bir yaşam başlar.

Aşkın başına bunlar geliyor. Bu ilişkide aşk, duygu kaldı mı? Daha yirmi yaşına gelmeden yaşam boğuldu. Bütün bunları kanıtıyoruz. Yedi yaşındaki dileğim temelinde aşk arayışlarını geliştirdim. Aşk böyle başlar. Ancak aşkın önünde feodal engeller var. Feodal engel

erken yaşta kızı ve erkeği bir tarafa çeker, on ikisinde sözlü yapar, aşk imkanını veya ortamını kapatır, on beşinde evlendirir ve tümüyle öldürür.

Burjuvazi için aşk veya ona göre çok rahat ilişki düzenleri var. Feodal dönem, kapitalizm aşkı durdurdu. Kürt kızı zaten boğulmuştur. Yani başında bir kaç Kürt erkeği vardı, baş belalarıydı. Örneğin, babası müftü olan tam bir baş belası vardı. Bir gün bıçağını çekerek bir kıza saldırıyor. Sözde kızı yakalayacak. Bunun karşısında dehşete kapıldım, kendi kendime, aman Allah'ım ben böyle bir Kürt olmamalıyım dedim. Herkes onunla dalga geçiyordu. İşte Kürt aşkı, Siyasal koridorlarında böyle tükeniyordu. Herhangi bir Kürt için bir şey geliştirmek mümkün mü? Bu bir Kürt gerçeğidir. Birçok Kürt delikanlısı da aşkını bıçağın ucunda gösterir. Büyük bir aşk dramı! Aşk dramı da değil, sapıklık mı desek? Hemen hemen bütün delikanlılar böyledir. Her gün bir ilişki yüzünden cinayet işlerler, büyük bir suçluluk, psikopatlık veya suç olayı vardır.

Siz çok kaybettiniz, burjuvaziye

sevda landınız. Bu nedenle duygunuzu ve ruhunuzu burjuvaziye satınız. Acaba ruhunu burjuvaziye satmayanlar var mı? Onun Yeşilçam'ının film güzellerine, televizyon güzellerine ruhunu satmayan var mı? Duygu yüceliğini yakalamamız açısından, duygularımızın satılmaması gerekir. Ama büyük ihtimalle hepimiz satmışız. Bütün bunlar sizin neden aşkta çakıldığınızı gösteriyor. Burjuva değerlerini sevdin mi, onlara uşaklığa da yönelebilirsin. Ağanın kızına yöneldin mi ağaya bağlandın demektir. Ağa da, para kimden geliyorsa ona bağlıdır. Para ise sömürgecilikten geliyor. O zaman aşkını ve duygularını sömürgeciliğe sattın demektir.

Sizse gençlik yıllarınızda muazzam tutuldunuz ve çok şeyinizi, belki de ruhunuzu kaybettiniz. Bu canavar ruhlar ne zaman ortaya çıktı? Ruhun canavarlaşması nedir? Ruhun sapıklaşmasını, ruhun saptırılmasını inceliyor musunuz? Sizdeki ruh kimin ruhudur? Duygu kimin duygusudur? Bunlar kimden kalmadı? Bu şiirler kimin şiirleri, türkülerin kaynağı nedir? Tutkularınız kaynağını nerede buldu? Kız delikanlıyı, delikanlı kıza sevdiğin-

de, içinde herhangi ciddi bir sosyal, ulusal içerik var mıydı? Hiç yok. O zaman ruhunuz satıldı veya bunları sorun yapmıyorsanız aşkı inkar ettiniz demektir. Satılık ruhlar, işbirlikçi ruhlar, bitmiş-tükenmiş duygular, nerede aşk, nerede aşık delikanlılar?

Kürdistan'da aşkı geliştirmek, duygularını taçlandırmak demek; ulusal boyutu biraz görmek demektir. Mem û Zîn deyip geçmeyelim. Aslında o da bir ulusal birlik sorunudur. Ulusal birlik, biraz da demokrasisi olsa, o feodal baba da olmasa aslında Mem û Zîn rahatlıkla birlikte yaşayabilirler ve bilenen ölüm gerçekleşmezdi. Onların yaşamını bir çok yönüyle inceleyebiliriz. Ehmedê Xane ulusal birlik istiyor. Büyük bir birlik tutkusu var, onu bu destanda yansıtıyor. Ulusal birliğin uğruna büyük çaba harcayıp aşkın yoluna girdiğini söyleyebiliriz. Ulusal demokratik devrimi biraz geliştirseniz, aşkın yolunu biraz açmış olursunuz.

Demokratik Konfederalizm Önderliği Abdullah Öcalan

Ruhumu Satmamam Öz Savunmamdır

Meşa Jinan a Cîhanê bi dawî bû

Meşa Cîhanê ya Şertê Jinê ya global a ji bo mirovahiye ku 8'ê Adarê sala 2005 an detspê kir, piştî parzemîna Emerîka û Ewrûpa derbas kir, dawîya meha Hezîranê li Okyanûsyayê (Awustralya) rawestiya.

medyaya elektronik de jî li paş mane û li lêgerînên çareseriyê hat gerîn.

Di nîqaşan de hate ziman ku tenê zêdebûna hejmarê jinên ciwan jî zehmetiyên di jiyana jinên Efrîkî de dide xuyakirin ((şiddet, HIV/AIDS) û wê rê li ber veke ku di serkeftinê wan de (lîderên jiyana wan a kar, hunermend û siyasetsvan) bêtir cîh bigirin. Herwiha di guftûgoyan de gihîştin wê qenaetê ku di çarçoveya encamên li Efrîkayê, li her civakê divê jin bêtir di çapemeniyê de cîh bigirin û bêtir bi rêxistinî bin.

Jin her ku gihîştin hev, bedewtir bûn

Komên ji herêmên cûr bi cûr ên Cîhanê dest bi rêxistinkirina çalakiyên xwe kirin. Hinekan ji wan ji bo parastineke ji dil a rûmetên di Şertê Jinê de cîh digirin, jin bi armanca hişyarkirinê ketina nava lebatê û li gund û bajarên li zengil xistin. Hinekan jî bi armanca hevgerîna jinan rêze-çalakî lidar xistin. Meş bi dawî bû. Jin meşiyên, gihîştin hev û careke din jin bedew û xweşik bûn.

Werger; Welat Roni

Avaşin Çağlayan/Paris

Meşa Cîhanê ya Şertê Jinê ya global a ji bo mirovahiye ku 8'ê Adarê sala 2005 an detspê kir, ber bi hin welatên Asyayê û Rojhilata Navîn ve rêya xwe dewam kir. Lê mixabin di vê merhaleya rêwitiyê de 'Lihêfa Çil-pîne' wenda bû û heta dawîya rotaya rê tu jinan ew nedît. Li gel vê yekê, ji ber ku herkesî ji bo vê sembola meşa 2005 an ked da, asta hevkarîya navbera jinên hemû parzemînan xwe nîşan da!

Meş, ber bi hin welatên Efrîkayê dewam kir û kete merhaleya dawî. Meşa îsal 17'ê Cotmehê li Burkina Faso'yê bi dawî bû û bi vê minasebetê şahiyên pîroz-bahiyê hatin lidarxistin.

17'ê Cotmehê, jinên di hemû beşên deman de, ji bo çalakiya saeta nivro serkeftî derbas bikin derketin kolanan. Bi vî awayî piştigirîya xwe yî ji bo Şertê Jinê ya Global nîşan dan..

Li giravên Pasîfîk'ê (Kaledonya ya nû, Samoa û yên din), jinên Asya'yî çalakiyên xwe destpê kirin, jinên Efrîkî û piştê jî jinên Ewrûpî ew şopandin.

Jinên ku bi parolaya, 'xwe bi zimanekî rihet bidin fêmkirin û aştiyane nêzî pişgîrêkan bibin, di Meşa cîhanê de destên xwe dan hev û nîşan kirin ku jin, bi cihêbûnên xwe wekhevîyên xwe digihêjin hev. Di Meşa Jinê ya cîhanê de hevkarîya jinan îspat kir ku pişgîrêkên jinê yên azadî û azadbûnê gerdûniye û çareserîya wê jî bi xebateke gerdûnî mumkûne.

Di dirêjahiya meşê de ku qasî 7 mehan dewam kir, her çiqas tengezarî derketin jî (weke wendabûna lihêfê) li her parzemîn û welatê ku meş tere derbas bû, bi dilê germ ên jinan hat pêşwazîkirin. Di tevahiya Meşê de, ku mirov dikare bêje organîzeyê herî mezin a salê ye, jin di dem û wexta xwe de li axa pêqitbû lê bin amade bûn. Jin di dema xwe

de dilê xwe yê germ bi dilê jinên cîhanê re kirin yek û hembêz kirin.

Di Azadbûna Jinê de rola çapemeniyê hat rojevê

Biryara ku 17 Cotmeha 2005 an Meşa Jinan a Cîhanê li Burkina Faso bi dawî bibe, xwestin piştigirîya xwe ya bi jinên Efrîkî re nîşan bidin. Weke gaveke berbiçav jî hat plankirin, ku ji bo jîneke ciwan a ji Bûrkînayê rojnamevaniyê bixwîne, bûrs were dayîn. Bi vî awayî tê xwestin, eger jin hîn bêtir nûçegihaniyê bi dest bixin wê ji bo azadiya jinê jî çapemeniyê bikar bînin.

Di meşê de li ser gelek projeyên girîng hat rawestîn, li her cihê ku meş tê derbas bû, fikir û ramanên cûda derketin holê. Li Bûrkîna'yê, ji bo rakirina pêş-huqmên derheqê jinê yên li nav civakê de xebatek hat kirin û ji bo bala rojnamevanan bikşîne ser mijarê, bernamêyên perwerdeyê hatin amadekirin. Wekî din hat destnîşankirin, ku jin di warê

Serê xwe netewîne...

A. Avesta
Aydin

Berî çend hefteyan, min ji xwendevanekî nameyek girt. Vê nameyê hem ez dilşad kirim ku nivîsên min tînin xwendin û hem jî xemgîn bûm...

Di nameyê de wiha tê gotin: Heval Avesta, ez nivîsên te yê derbarê mirovahî û jinan de dixwînim û bala min dikşin e. Eger tu rewşa jinên li bajarê ez lê dijîm bibînî, tu yê matmayî bimînî. Belê wisa dibêje, xwendevanê Newaya Jin.

Xapandina hezaran sal û sistema hatiye avakirin, bêguman di demekê de têk naçe. Mijara jinê jî, xebateke demdirêj e ku di xwe de, êşên bavkanî diherîkin e. Jina ku di malzaroka dewletan ango Zîguratan de bi nezani kete wê çerxê, îro jî dewsa reklamên erebeyan tê

nîşandan. Jinîtiya wê li hemberî wê tê bikaranîn. Ezê vê mijarê ji dîroka negirîm dest. Lê dema ku mirov, dîroka mijarekê nizanibe, şîroveya wê jî nikare baş bike û hemû tiştî weke qeder dibînin e. Ji aliyê din ve, tenê şîrovekirin jî tîrê nake. Tenê şîrovekirin û axaftin, lingên mirovan ji erdê qut dike. Ango zîrekiya hest û raman bi hev re jinê bi wate dike. Rewşa ku îro jinên Ewropî dijî jî, li ser cografyayêke cûda be jî, çavkaniya xwe ji van kêmasiyan digire. Lê di wan de, di aliyê aborî de, jin di rewşeke cûda de ye û hiqûq jî cuda ye...

Eger li ser bingeheke zanistî, vê mijarê fêhm nekî, ev jî çewtiyekê bi xwe re tînin e. Li Ewropayê pêşketina lezbiyanîyê (têkiliya hemcinsî ya

jinan) girêdayî van birînan e. Bêguman hin aliyên wê yên din jî hene û ez ne li hemberî tercîhên mirovan im. Dixwezim bibêjim ku jin û zilam weke hev û rojê ne. Dema ku hevî hiltê, roj dige ava û herdu, di heman demê de hîlnayên û di heman demê de naçin ava. Tenê di girtina roj û hevî de, mirov dikare herduyan bi hev re bibînin e. Ew jî ne bi çavên tazî! Ji ber ku jin û mêr di aliyê hest, raman, psikolojî û biyolojî de ji hevdu cûda ne, lewma jî weke hev û rojê, di heman demê de, naçin ava û hîlnayên. Ev jî dibe sedem ku ji hevdu dûrbikevin. Lê ev ne çareseriyê. Di nav ahenga xwezayê de, lihevkerîna hev û rojê, di jiyana mêr û jinê de belavkirine ya tê

ziman. Ev jî nayê wateya dev jê berdana tekoşîna xwe.

Li cihên ku şert û mercên wekhevîyê lê tinebin, tu nikarî behsa wekhevîyê bikî. Ji bo tiştên ku em behsê dikin, qutbûnek pêwîst bû û wisa jî hat kirin. Ji bo vegereke bi zanayî, jin ji zilam qut bû. Vegeriya çavkaniya dil û ramanên xwe. Xwe bi wate kir. Di vê navberê de, rewşa jinê, mêr û cîhan şîrove kir û ber bi rojê azad ve meşiya. Dema ku mirov ji bo başiyê hin tiştan hîn dibe, aliyê wê yê xirab nafikire. Lê divê bê zanîn ku di navbera başî û xirabiyê de, tenê xetek pir zirav heye ku carinan mirov wê yekê nabînin e. Dema tu politîkayê hîn dibî, tu nikarî politîkê û bi hesab nêzî cînsê xwe bibî. Ji aliyê din ve, tu nikarî hemû tiştan weke qeder bibînî. Ji ber ku di navbera hest û raman de, li xwe digerî, an jî tiştêk wisa... Min tenê xwest bi çend gotinan, balê bikşînim ser mijarê.

Divê vegera piştî tekoşîna bi salan, mirovan neşibîne sistema ku mirov li hemberî wê tédikoşe. Eger wisa bibe, wê qirkirina hest û raman destpê bike û hundirê mirov wê vala bibe. Azadî wê bi tîkiliyên bêsinor, were şîrove kirin. Lê bi

rastî sinorên azadiyê jî hene. Tiştê ku tu dixwezî, eger azadiya kesên din asteng neke, tu mafdarî. Azadî tenê bi kesian, nabe. Civaka ku tu di nav de dijî ne azad be, tu jî ne azadî û azadî jî ne hest, raman û ajoyên beradayî ne. Herî kêr, bi perwerdekirina raman û hestan ve dest pê dike. Di vê navberê de ajo jî perwerde dibin.

Min xwestibû ji we re behsa mijarekê bikim, lê dîsa hatim dawiyê û hê jî nikarim dest pê bikim, an jî mirov nikare dest bi karên pê aciz dibe, bike. Em carinan li ser azadiya jinê dinivîsin, jina di nav malbatê de çî dijî nizanin.

Berî çend rojan, zilamekî sîlek li jina xwe xist. Ez gelek hêrs bûm, di heman demê de jî xemgîn... Gotina xwendevanê ku min di destpêkê de, behs kiribû hat bîra min. Bi rastî di destpêkê de min fêhm nekir ku mijarê ji kîjan alî ve, digire dest. Lê dema ku min ev bûyera bi çavên xwe dît û di heman demê de min dest lê werda, baştir wate da gelek tiştan. Tenê dixwezim bibêjim, mirovên bêhêz tundiyê bikartînin...

Lewma jî serê xwe netewîne...

avesta_aydin@hotmail.com

Nefertiti mogelijk een Koerdische prinses?

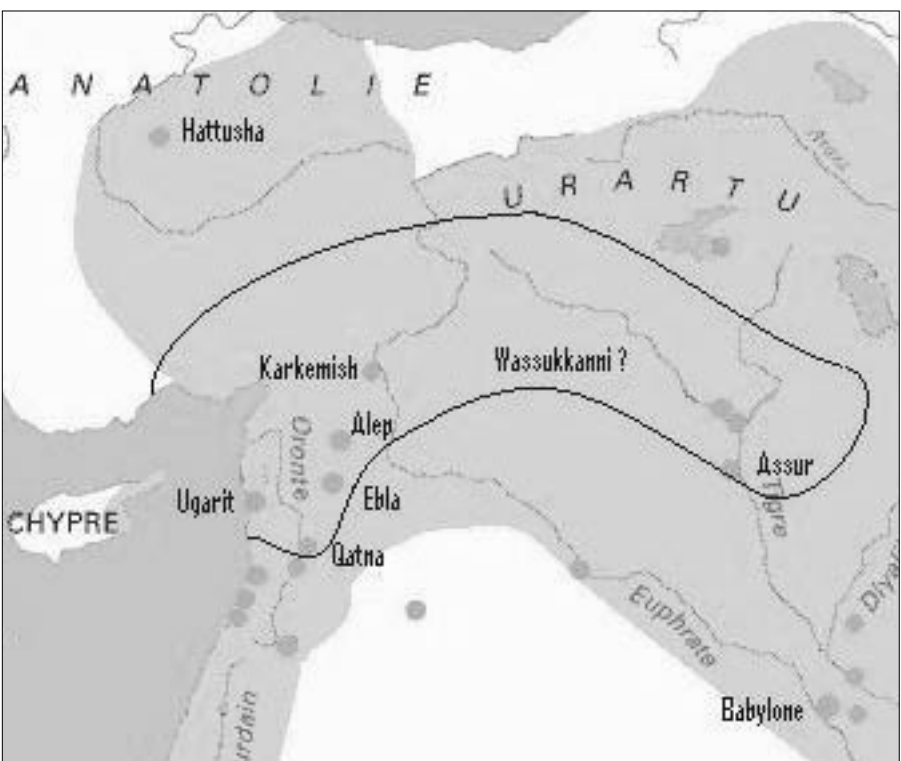
Deze vragen worden sinds afgelopen jaren vaker gesteld. Een groep Britse archeologen beweerden in 2003 de mummie van de legendarische koningin Nefertiti gevonden te hebben. De ontdekking viel als een bom in de wetenschapswereld. Voor Joan Fletcher, die het onderzoek sinds 12 jaar voortzette, was het een droom die uitkwam. Toch blijft het een mysterie of dat ook echt daadwerkelijk de mummie van Nefertiti is. Vele Egyptologen blijven sceptisch hierover. Vooral de Egyptische autoriteiten wijzen haar theorie af.

Het mysterie rondom Nefertiti blijft niet hierbij natuurlijk. Sinds de ontdekking van haar beroemde buste is zij een obsessie geworden voor veel Egyptologen. Er is veel over haar geschreven en gezegd, maar niet een keer wordt vermeld wat haar afkomst zou kunnen zijn. Een grote kans bestaat dat zij een Mitannische prinses was die door politieke redenen met farao Amenhotep IV (Achnaton) is getrouwd. Haar naam betekent "de schone (perfecte) vrouw is gekomen". Vanwege de betekenis van haar naam denken vele wetenschappers dat zij inderdaad een

buitenlandse prinses zou kunnen zijn. Gezien het feit dat Mitanni de voorouders van Koerden waren kan zij van Koerdische afkomst geweest zijn.

Van Koerdische prinses tot Egyptische koningin

Historisch is bekend dat Mitanni en Egypte politieke en economische bondgenoten waren. In die periode was het heel gebruikelijk dat er diplomatieke huwelijken plaatsvonden tussen Egyptische farao's en Mitannische prinsessen. Vaak werd dit gedaan om vrede te sluiten of om economische relaties tussen beide rijken te verstevigen. Nefertiti was de dochter van de Mitanni koning Tushratta, Tadukhipa. De Prinses trouwt eerst met Amenhotep III, de vader van de latere farao Amenhotep IV (Achnaton). Een jaar na het huwelijk overlijdt Amenhotep III en wordt zijn toen 13 jarige zoon Achnaton de nieuwe farao. Achnaton neemt zowel de troon als de harem van zijn vader over, waaronder zijn toekomstige koningin. Nefertiti zou toen 17 jaar geweest zijn.

Vanaf de dag dat haar beroemde buste gevonden werd is zij de het onovertroffen symbool geworden van de schoonheid. De Egyptische Koningin Nefertiti doet na 3.500 jaar zelf vandaag de vele harten sneller kloppen. Haar schoonheid blijft onevenaren. Maar wie was zij in het echt? Kan zij echt een Koerdische prinses geweest zijn? En waarom verdwijnt de meest invloedrijke en machtige koningin van Egypte zomaar van de aardbodem met alle gegevens over haar?

Amenhotep IV (Achnaton) en de nieuwe Koningin

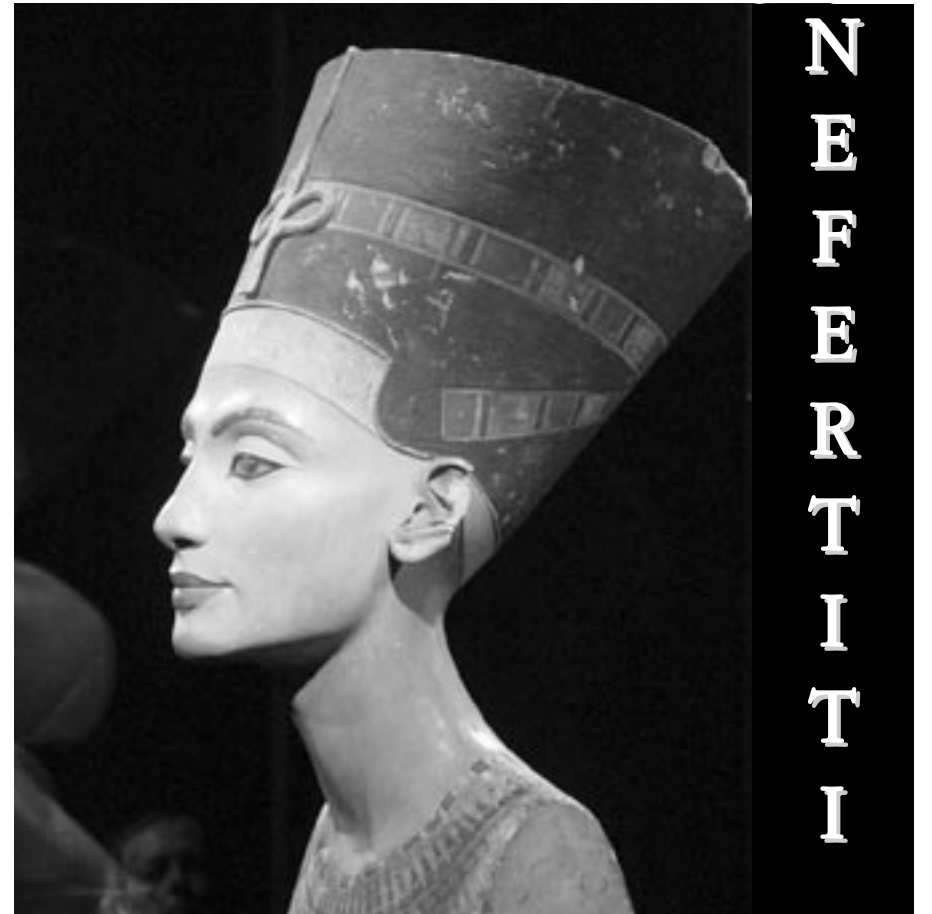
Gelijk nadat Amenhotep IV (Achnaton) de nieuwe farao werd van Egypte verandert hij het hele geloofssysteem en daarmee ook het lot van het land. Amenhotep IV gaat tot afschaffen van "oude Goden" en voert het monotheïsme in. Daarmee verandert hij in een klap het eeuwenoude Egyptische tradities en religie. Aton (de Zonneschijf) wordt de enige God en daarmee begint een nieuw tijdperk voor het land van Amun- Ra en vele andere afgedankte Goden. Achnaton verlaat Thebe, die al duizenden jaren de hoofdstad was geweest en laat een nieuwe bouwen in de woestijn. Hij geeft zijn nieuwe hoofdstad de naam Achetaton, met de huidige naam Tell El- Amarna. Door de meeste Egyptologen worden de veranderingen verklaard vanuit de wens van Achnaton om de macht van de priesters in te perken. Hoewel deze theorie wel mogelijk is, lijkt het wat ver gezocht. Vanuit de muurschilderingen is duidelijk te zien dat Achnaton zij God meer vanuit zijn overtuiging vereerde dan dat hij de macht van priesters wilde beperken. Hiermee duikt dan meteen ook een andere theorie op. Het is een feit dat Nefertiti een grote rol heeft gespeeld zowel voor als achter de schermen. Vaak worden Achnaton en Nefertiti als twee gelijken afgebeeld wat heel zelden of nooit eerder voorgekomen was dat een Koningin als gelijke van de farao werd afgebeeld.

Invloedrijke vrouw

Nefertiti was natuurlijk een Mitannische prinses. Het dan ook niet moeilijk om een verband te leggen tussen haar afkomst en het nieuwe religie die zij waarschijnlijk heeft "meegebracht". Het is allang bekend dat de oude Koerden de Zon vereerden. Het is mogelijk dat Nefertiti degelijk een rol heeft gespeeld bij het ontwikkelen en in het leven roepen van deze nieuwe religie. Achnaton was nauwelijks geïnteresseerd in politiek en handel. Hierdoor raakte het Egyptische rijk in economisch verval. Achnaton hield zich vooral bezig met religieuze vraagstukken en kunst. Daartegenover was Nefertiti een heel intelligente vrouw, vooral op het gebied van politiek en diplomatiek. Haar echtgenoot is zo onder indruk dat zij zelfs zijn co-regentes wordt in laatste jaren van zijn bewind. Er wordt ook beweerd dat Nefertiti waarschijnlijk na de dood van haar man alleen zou hebben geregeerd onder een andere naam, namelijk Neferneferuaten Nefertiti.

De Ketterkoning

Hoewel Achnaton ook wel soms gezien wordt als een revolutionair, was hij beslist geen ideale koning voor zijn Rijk. Daarom heeft hij de

bijnaam "de Ketterkoning" gekregen. Bij de tot dan toe machtige priesters van Amon en de andere Egyptische koningen was Achnaton begrijpelijkerwijze niet erg geliefd. Veel tempels van de andere goden werden gesloten. Dat leidde tot ontwrichting van de samenleving omdat de hele administratie van het land via de tempels had gelopen. Het bestuur dat ervoor in de plaats kwam was corrupt en vol willekeur. Op de gewone bevolking had de godsdiensthervorming nauwelijks invloed. De kunst echter onderging radicale veranderingen omdat de kunstenaar zich niet meer aan de oude strakke regels van het kanon hield te houden en bij zijn eigen scheppingskracht te rade kon gaan. Ook de schrijftaal veranderde en kwam veel dichterbij de gesproken taal te staan. De buitenlandse politiek had te lijden van de interne spanningen die de Aten-hervorming opriep en vooral de Hettieten maakten daar gebruik van om hun invloed in de richting van Kanaän uit te breiden. Toch onderhield het hof van Amarna, getuige de Amarna-brieven die er van gevonden zijn, uitgebreide diplomatieke betrekkingen, onder andere met de koning van Babylon en Mitanni.

De meeste Egyptologen vermoeden dat hij wellicht is vermoord door aanhangers van de verdreven Amoncultus. Dit zou zo zijn omdat het uitwissen en ongedaan maken van zijn daden vrijwel meteen na zijn dood begon. Dit zou wijzen op een gecoördineerde actie.

Nefertiti verdwijnt

Nefertiti had zes dochters gebaard, waarvan twee waarschijnlijk tijdens een epidemie zijn overleden. Er wordt aangenomen dat zij enkel dochters baarde en dat dat de reden is dat Achnatons tweede vrouw Kiya meer geliefd werd dan zijzelf. Koningin Kiya was ook de moeder van de beroemde

kind-farao Tutankhamon. Voor deze tweede vrouw is een mooie tempel opgericht. Op een gegeven moment verdwijnt Kiya echter. Er wordt door veel Egyptologen vanuit gegaan dat een jaloezische Nefertiti haar heeft vermoord of laten vermoorden. In het vijftiende jaar van Achnatons regering, het jaar 1336 voor het begin van de gebruikelijke jaartelling, verdween Nefertiti op mysterieuze wijze. Zowel de oorzaak als de reden van haar verdwijning zijn aanleiding geweest voor veel speculatie. Aangezien zij niet de enige is die in die periode verdwijnt, is er een theorie die er van uitgaat dat er een epidemie of hongersnood heerste die ook onder de koninklijke familie veel slachtoffers eiste. Na haar mysterieuze verdwijning wordt haar naam langzamerhand gewist van de geschiedenis. Dit gebeurt kort nadat Tutankhamon farao wordt en de traditionele godsdienst weer in ere stelt. De naam van de ketterkoning en zijn geliefde koningin worden systematisch gewist, hun muurschilderingen en beelden vernield. Dit was natuurlijk niets anders dan een wraakactie van de Amon-priesters. Door deze wraakacties en plunderingen van grafrovers is er uiteindelijk heel weinig informatie over Nefertiti bewaard gebleven. Haar graf is nooit gevonden, ook al denken de Britten die gevonden te hebben. Egyptologen geloven dat de mummie van Nefertiti waarschijnlijk verplaatst is en op een geheime locatie is begraven. Dit om te voorkomen dat haar mummie het doelpunt zou worden van boze hoogpriesters en grafrovers. Nefertiti is waarschijnlijk op 36 jarige leeftijd overleden.

Hoe dan ook, Nefertiti was, is en blijft een mysterie.

Tunç Çağı'ndan günümüze Kadının çığılığı

Istanbul'daki Yapı Kredi Vedat Nedim Tör Müzesi'nin 5 bin yıl öncesinden gelen küçük konukları var. Tunç Çağı'nın besleyen, doğuran, üreyen, kutsal kadınları o günlerden bugünlere ulaşabilen küçük heykelciklerle 'Tunç Çağının Gizemli Kadınları' adlı sergide bugünün kadınlarına mesajlar veriyor.

MÖ. 3 binli yıllarda tuncun kullanıma girmesiyle değişen sosyal yaşamla birlikte Anadolu kent- sel topluluklarının Ana Tanrıçaya ve onun sunduğu berekete bakış açısını simgeleyen heykelcikler, kadının hüznünlü tarihini sunuyor. Tunç Çağı'nın bu küçük, kutsal Anadolu kadınları, aynı topraklarda daha önceki bin yıllarda yaşanmış Neolitik- Kalkolitik çağ merkezle- rinden, Çatalhöyük, Hacılar, Höyük- cek, Kuruçay, Köşkhöyük, gibi pek çok kazıdan çıkan ana tanrıçalar gibi şişman ve görkemli değiller. Üstelik her yere taşınabilecek kadar küçül- müş, incelmış, yassılaştı ve "idol" adı verilen baş, boyun ve gövdeden oluşan soyut biçimlere girmiş. Yapı Kredi Vedat Nedim Tör Müzesi Müdürü ve serginin koordinatörü Şennur Şentürk için sergi, şimdiye kadar düzenlediği çok sayıda sergi- den daha özel bir yerde duruyor.

Şennur Şentürk ile Tunç Çağı'nın kadınlarını konu- ştuk.

Daha önce Hititleri ve Urartuları ele aldıklarını söyleyen Şentürk, Tunç Çağı'nın kadınlarının heykelcikleri- nin en eski tarihli eserler olduğunu söyledi. Eserlerin ilk dikkat çeken özelliği küçüklüğü. Eserlerin küçük birer minyatürü andırması, ayrıntıla- rını görmek için incelerken gizem- leriyle karşılaşmayı, bir yandan da hüznülerini hissetmeyi sağlıyor. Neolitik dönemdeki dev kadın hey- kellerinin yanında Tunç Çağı'nın kadınlarının heykelciklerle resme- dilmesini Şentürk, şöyle açıklıyor:

"Daha önce Neolitik dönemde, yani bundan 2 - 3 bin yıl öncesinde Tunç Devri'nden önce kadınlar ana tanrıça kültürü daha etkin halde ol- duğu için daha şişman ve etkin ya- pılıyordu. Tunç Devri'nden önce kadın göğüslerinden süt akıtarak çocuklarını beslemesi, dünyaya bir insan meydana getirmesi ile ana tanrıça kültürünü ortaya koymuştu. Ancak Tunç Çağı'na gelince tunç hayatı kolaylaştırdı. Tunç Devri'- nde kazma kürek veya tarımsal alet- lerin yapılmasıyla birlikte beslenme, avlanma kolaylaştı ve kadının o muciz- zevi özellikleri geri- de kaldı. Haliyle bu heykeller de küçüldü. Kadın art- tık tanrıçalaştırılmı- yor. Ancak bu dö- nemde yine de ka- dınların uğurlu ol- duklarına inanılı- yor. Bir kısım ka- dınlar, tapınma ob- jesi olarak da kulla- nılıyorlar."

Sergide eserle- rin büyük çoğunlu- ğu ilk kez sergileniyor. Heykelcikler ilk kez bir araya getirilmiş. Türki- ye'de tek arkeoloji sergisi olduğu- nu belirten Şentürk, eserlerin ço- ğunlukla İç Anadolu, Güney İç Anadolu, Samsun, Güneydoğu Ana- doli bölgesi ve Adıyaman'da ger- çekleşen bilimsel kazılarda ortaya çıktığını ikisinin ise halkın elinden alındığını dile getiriyor.

"5 bin yıl önce de kadınlar süs- lüydü"

Tunç Çağı'nın eserlerini inceleyen Şentürk, pişmiş toprak kullanı- ldığı için heykellerin daha görünür olduğunu daha realist yapıldığını söylüyor. "Küçük ama her şeyi ye- rinde; şişman, kalçaları geniş, gö- ğüsleri tam bir kadın göğüsü şeklin- de resmedilmiş" diyor Şentürk, ka- dınların hepsinin de çok süslü oldu- ğuna dikkat çekiyor. Şentürk, bir kaç santimlik heykellerde bile saç şeklinin, kolyelerin, topuzların, gö- ğüsleri belli etmek için takılan ipe- rin görüldüğünü şaşkınlıkla anlatı- yor. Boya yapıldığına dair çiziklerin bile olduğunu belirten Şentürk, "5 bin yıl önce de kadınlar süslüydü" diyor.

Munch'u 'Çığılık'ına Tunç Çağı ilhamı

Serginin afişinde de kullanılan bir heykelcik, Edward Munch'un ünlü "Çığılık" adlı resmiyle olağın- üstü bir benzerlik taşıyor. Şentürk, heykelciğe ilişkin şu bilgileri veri- yor:

"İlk önce fotoğraflarını gördük, Afyon Müzesi'nden getirildi, 5 ya da 6 santimetre boyunda. Bir kadın elleriyle başını tutmuş, kesin bir ünlüm var. Bir hüznü, bir yakarış var, bir şaşkınlık, kurtulma isteği ifadesi var. Sanki Anadolu kadını- nın 5 bin yıllık çığılığını bugüne ta- şıyan bir heykel. Avrupa sanatında İskandinav sanatçı Munch'un Çığı- lık tablosuyla aynı figür. Birbirlerin- den haberleri yoksa da aynı şeyi ifa-

de etmişler."

Heykelciklerdeki motifleri yorumlayan Şentürk, kadınların rahimleri, vajinaları ve memelerinin açık bir şekilde resmedil- mesini, herhangi bir baskıyla karşılaşma- malarına ve cinselliği kutsal saymalarına bağlıyor. "Cinsellik ayıp değildi, aksine kutsaldı. Çünkü cin- sellik üremeyi getiren bir şeydi" diyor Şentürk, heykelcikle- rin hepsinde çizilen üçgen şeklindeki ra- himlerinin kadınlıkları simgelediği- ni ifade ediyor. Kadınların o zaman- larda bugüne nazaran daha özgür ve güçlü olduğunu ifade eden Şentürk, bugün kırsalda toplumun tüm yü- künü kadınların omzunda olduğunu, kentte ise kadınların medeni bir şekilde ezildiğini düşünüyor. Sergi, bugün ile göndermeler yaparak, bu- günkü kadınlarla görünmeyen bir bağ kuruyor sanki. Sergiye duygusal yaklaşığını dile getiren Şentürk, "Bu figürleri sanki canlıymış gibi konuşarak, bu sergiyi kurduk" di- yor.

Sergideki eserlerin bulunması kadar, taşınması da kolay olmamış. Şentürk, Antalya'dan getirilen eser- lerin İstanbul'a kadar 26 tane eskort araba değiştirdiğini söyleyerek, ka- dınların 5 bin yıldır ağırlığını ve önemini koruduğunu şakayla dile getiriyor. kadınların Anadolu'da binlerce yıl önce hemcinslerinin ne kadar kutsal ve güçlü olduğunu gör- meleri için bunları görmelerini isteyen Şentürk, "Kadın olmaların- dan dolayı utanmasınlar, cinselliğın- den, kadınlığından hiçbir şekilde utanmasınlar. 5 bin yıl önce ka- dınların varoluşlarını yaşadıkları gibi kadınlar güçlensinler" diyor.

Serginin ilk günleri yeterince il-

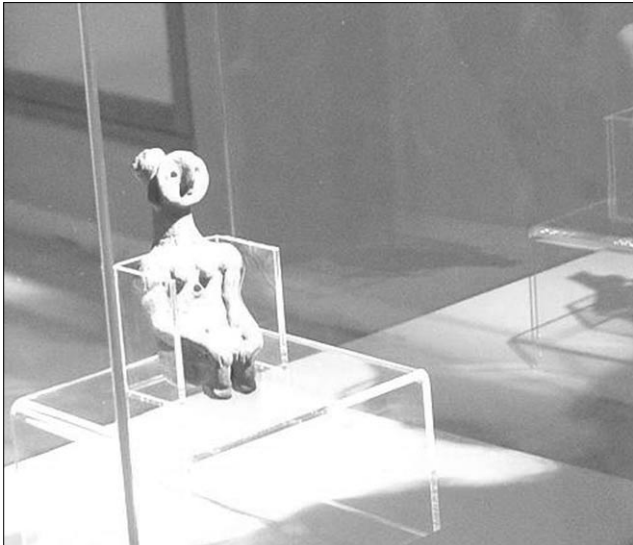

gi görmedi. Şentürk, aynı serginin yurtdışında açıldığı takdirde kapı- sında kuyruklar oluşturacağını söylüyor. Tunç Çağı kadınlarının heykelcikleri, 5 bin yıl geçmişten geliyor. O kadınlarla yüzleşmek ve kadının varoluş yolculuğunun en meşakkatli basamaklarını gözlemle- mek isteyenler için sergi 30 Mart 2006'ya kadar Yapı Kredi Vedat Ne- dim Tör Müzesi'nin açık olacak.

mujdearslan2003@yahoo.com

Müjde Arslan/Istanbul

Tunç Çağı'nın Gizemli Kadınları
Mysterious Women of the Bronze Age

Barış için sen de bir şiir yaz

Mahmurlu kadınlardan 'barış için sen de bir şiir yaz' kampanyası. Mahmurlu kadınlar barış için yeni bir kampanya hazırlığı içindeler. Şiirleriyle de savaşa dur demenin zamanının geldiğine inanan kadınlar başlatacakları kampanyaya şimdiden destek çağruları yaptılar. 11 yıldan bu yana Mahmur Mülteci Kampı'nda yaşayan Kürt kadınları bireysel inisiyatifleri ile yeni bir kampanya başlatma hazırlığındalar. Kampanyaya öncülük eden Zilan Barış adındaki mülteci Kürt kadını, kampanyayı bireysel inisiyatifleri ile başlatıp tüm savaş karşıtlarıyla paylaşarak geliştirme çabasında olduğuna dikkat çekerek, kampanyanın sloganının ise "barış için sende bir şiir yaz" olacağını belirtti. Basıma hazırladığı şiir kitabı ile kampanyaya ilk katılımcının da kendisinin olacağını belirten Barış, şiir kitabında da savaşın acı gerçeklerini her iki taraf açısından da ele almaya çalıştığını ve tarafsız bir dille yergi tarzında yazdığını dile getirdi. Zilan Barış

"Temel amacım uzun zamandır yaşanan savaşın yarattığı tahribata kadının kendine has rengiyle ve yöntemleriyle 'dur' demektir. Her iki taraf içinde yeterince acı çekildi. Barış kapıda ama her iki tarafta kapıyı açamıyor. Başlatacağımız bu kampanyaya tüm toplum sahiplenmelidir" dedi. Zilan Barış, çeşitli savaş karşıtı kurum ve kuruluşlarla özellikle demokrat aydınlardan destek beklediğini belirterek, savasbitsin@hotmail.com adresinden herkes bizimle ilişkiye geçebilir. Barışa dair şiir yazan herkes bu adrese şiirini göndererek kampanyaya şimdiden destek sunabilir" şeklinde konuştu. Suçlu aramayı bırakıp halkların ne kadar çok barışa ihtiyacı olduğunu görmenin zamanı geldiğini vurgu yapan Zilan Barış, silahları bir köşeye bırakıp sadece şiirin konuşması gerektiğini ifade etti.

MHA/Irak

Sonra yapılacak çok şey var

Sen. Makine başındaki adam ve atölyedeki. Sana yarın su boruları ve vanalar yerine çelik miğferler ve makineli tüfekler yapmanı emrederlerse, yapılacak bir tek şey var: **HAYIR** de!...

Sen. Tezgahtaki ardındaki kız ve bürodaki kız. Sana yarın bomba doldurmanı ve keskin nişancı tüfekler için hedef dürbünleri monte etmeni emrederlerse, yapacağın bir tek şey var: **HAYIR** de!...

Sen. Fabrika sahibi. Sana yarın pudra ve kakao yerine barut satmanı emrederlerse, yapacağın bir tek şey var: **HAYIR** de!...

Sen. Odasındaki ozan. Sana yarın aşk şarkıları yerine nefret şarkıları söylemeni emrederlerse, yapacağın bir tek şey var: **HAYIR** de!...

Wolfgang BORCHERT

Ton Ton ile Kıvrak

Sevgili çocuklar, birçoğunuzun kardeşi var değil mi? İnsanın kardeşinin olması, ne kadar güzel. Ama bazen, onların değerini öğrenmemiz ve onları ne kadar çok sevdiğimizi anlamamız, bazı olaylardan sonra mümkün oluyor. Şimdi, anlatacağım hikayeyi dinleyin ve düşünün bakalım.

Kıvrak, çok zeki ve ismi gibi de hızlı hareket eden bir maymun yavrusuydu. Herkes onu çok seviyordu. Ailesi onunla gurur duyuyordu. Bir gün, Kıvrak'ın bir kardeşi dünyaya geldi. Çok sevimli ve tombul bir yavruydu bu. Ailesi, bu tatlı yavruya

Tonton ismini verdi. Tonton'un doğduğunu duyan komşular, hediyeler getiriyorlar ve Tonton'u çok seviyorlardı. Kimse eskisi gibi Kıvrak'la ilgilenmiyordu. Kıvrak buna çok üzülüyordu. İlgi çekmek için olmadık şımarıklıklar yapıyor, bu sefer de azar işitiyordu.

Artık iyice bıkmıştı. Kardeşini evden uzaklaştırırsa, her şey eskisi gibi olacak sanıyordu. Bir gün, sabah erkenden kalktı. Evde herkes uyuyordu. Kardeşini kucağına aldı ve dışarı fırladı. Öyle hızlı koşuyordu ki kalbi dışarıya fırlayacak gibiydi. Kardeşi nereye gittiklerini soruyor, Kıvrak ise hiçbir şey söylemiyordu. Ağaçlardan kıvrak hareket-

lerle atıyor, çok hızlı bir şekilde yol alıyordu. Tonton ise düşeceğini zannedip, çok korkuyordu. Sonunda evlerinden çok uzak bir yerde durdular. Kıvrak kardeşini yere indirdi ve;

"Tonton! Sen burada kal, biraz sonra seni almaya gelirim" dedi. Giderken kardeşine baktı. Bir an, içinin sızladığını hissetti. Yaptığının hiç doğru olmadığını biliyordu. Üstelik kardeşine yalan söylemişti. Ama ne olursa olsun, kararından vazgeçmemeliydi. Çünkü kardeşi giderse, kendisini çok seveceklerdi. Daha doğrusu, kendisi böyle sanıyordu. Tam giderken aç bir kaplanın, kardeşine saldırmak için hazırladığını gördü. Kaplan, yavaş ve sinsi bir şekilde Tonton'a yaklaşıyordu. Ama Tonton'un bu tehlikeden haberi yoktu.

Kıvrak bir atlayışla ağaçtan indi ve Tonton'u kaptığı gibi yine ağacın tepesine çıktı. Kardeşini kurtarmak için kendi hayatını tehlikeye atmıştı. Gerçi kardeşini buraya getirerek onun hayatını tehlikeye atan da oydu ya, neyse. Daldan dala atlayarak, kaplandan bir hayli uzaklaştı. Kaplan ise bir hayli şaşkındı. Avını kaçırmış olmanın verdiği kızgınlıkla, orada kalakaldı.

Kıvrak, iyice uzaklaştıktan sonra durdu ve kardeşine sarıldı. Onu ne kadar çok sevdiğini anlamıştı. Birden aklına annesi ve babası geldi. Tekrar yola koyuldular. Eve vardık-

larında herkes merak içindeydi. Anne ve babası, Kıvrak ve Tonton'a sarılıyor, yaraları var mı diye baştan aşağı kontrol ediyorlardı.

Kıvrak, olup biteni baştan sona anlattı. Ailesi, Kıvrak'ı biraz ihmal ettiklerini anlamışlardı. Biraz kızdırlar, biraz sevindiler ama en çok da kardeşinin hayatını kurtardığı için onunla gurur duydular.

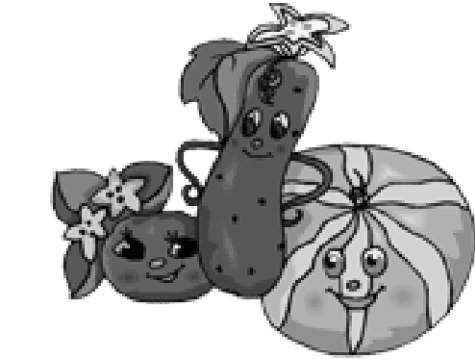
Sonra da Kıvrak'tan özür dileyip, onu da çok sevdiğini söylediler. Tabii ki Kıvrak da, ailesinden ve kardeşinden özür diledi. Yaptığının yanlış olduğunu, kardeşini ve ailesini çok sevdiğini söyledi.

Evet çocuklar, bazen yanımdaki kişilerin kıymetini onları kaybedince anlarız. Ama, Allah'tan Kıvrak, kardeşine bir zarar gelmeden onun değerini ve onu çok sevdiğini anladı. Sizler de kardeşinize, ana-babalarınıza sarılın ve kocaman öpücükler verin, onları çok sevdiğinizi söylemeyi de unutmayın olur mu?

Sera Etkisi

Bilmece

Sera, sıcak bir ortam isteyen çiçek ve diğer bitkilerin yetiştirildiği camdan bir yapıdır.

Bizim Seramız

Dünya, tıpkı bir sera etkisi yapan ve karbondioksit gibi gö-

rülmeyen gazlardan oluşan bir battaniye ile örtülüdür. Güneş ışınları bu gazlardan oluşmuş battaniyeden içeri girer, ve bu örtü de yapının damı gibi ısıyı korur. Bu iyi bir şeydir ısı olmadan yaşayamayız.

Neler oluyor

Fabrikalar, elektrik santralleri ve otomobiller bir sürü yeni gaz üretmektedir. Hatta, kesildiklerinde ağaçlar bile bazı gazların havaya karışmasına neden olur. Bu yeni gazlar giderek güneşin ısınıp gereğinden fazla tutmaktadır. İşte bu oluşuma "sera etkisi" ya da "küresel ısınma" diyoruz.

Neler olabilir?

Eğer dünyanın ısısı birkaç derece artarsa, gezegenin birçok yerinde iklim şartlarında büyük değişiklikler oluşur. Ilık yerler yaşanamayacak kadar ısınır, soğuk olan bölgeler de ılıklaşmaya başlar.

Her çocuk, daha az enerji kullanarak, ağaçları koruyup yenilerini dikerek ve yeniden değerlendirme yaparak fabrikaların daha fazla çalışmalarını önleyip sera etkisini durdurmaya yardımcı olabilir.

- 11- Kral tacına ne demiş?
- 12- Minareye çıkan fil ne demiş??
- 13- Allah yapar yapısını, demir açar kapısını ?
- 14- Elsiz ayaksız kapı açar?
- 15- Kolu var, eli yok, karnı yanık karnı yok?
- 16- Çat orda, çat burada, çat kapı arkasında?
- 17- Yeraltında kırmızı pancar?

Cevaplar

1- Başının üstünde yerin var. 2- Minareden aşağı at beni, in aşağı. 3- Karpuz. 4- Anahıt. 5- tut beni. 6- Süpürge. 7- Turp. Ceket.

Eee
hadı beni
boyaaa!

Hayvanları korumak için neden uğraşalım? Herhalde bu tür saçma bir soru sormazsınız. Hayvanların neden çok önemli olduğunu çocuklar

Doğadaki Hayvanları Düşünelim

büyüklerden daha iyi anlarlar. Gene de üzerinde düşünülmesi gereken bir soru bu. Çocuklar neden daha çok hayvanları sever?

İşte bir neden: Dünya'daki her canlının iyi bir yaşam. Sürmeye hakkı vardır. Bazen biz de yardımcı olabiliriz.

Bir neden daha: Her hayvan Dünyamızdaki harika doğal zincirin bir parçasıdır, Küçük bir böcek dahi, bir fil veya en akıllı bir kişi kadar yaşam hakkına sahiptir. Her birimizin bu Dünya'da özel bir yeri vardır.

Bir hayvan türü ortadan kalkarsa ne olur? Belki fark

edebileceğiniz her şey olmaz ama Dünya'da bir şeylerin değişeceği muhakkaktır. Bütün hayvanları korumak çok akılcıdır. Ayrıca bu güzel bir duygudur.

Alternatif Tıp

Alternatif tıp, yabani bitkiler, çiçekler, ağaçlardan tutalım ışıkla, renklerle, taşlarla vb. doğaya özgü parçalarla insanın özellikle yitirmeye başladığı iç huzuru yakalamasında, gerginliğini azaltmasında ve biyolojik olan çeşitli hastalıkların giderilmesinde tamamlayıcı olarak başvurulan doğal tedavi yöntemleridir.

Kendinize birkaç soru sorun

Doğanın tedavi ediciliğini düşündünüz mü hiç? Son zamanlarda birçok gazete ve web sitesinde doğal tedavi yöntemlerini görmüş, okumuşsunuzdur. Belki aramızda uygulayanlar da var. Ancak bu yöntemlere ne kadar güveniyoruz? Yada bu yöntemleri gördüğümüzde kaçımız 'kandırmaca' deyip geçiyor? Belki kimilerimiz açısından hurafe, saçmalık, bilim dışı... Acaba doğal tedavi yöntemleri insanların güvenmemesi gereken yöntemler midir yoksa insan açısından alternatif tıp olabilir mi?

Doğadan uzaklaştıkça artan huzursuzluğumuz

Doğa ve insan arasındaki bütünselliğin evrenin sürekliliği ve insan yaşamı açısından ne derece hayati öneme sahip olduğunu onlarca kez tekrarlıyoruz belki. Hızla ve artarak süren ekolojik yıkımları, çevre kirliliğini, insanın doğa bilgisinden yoksunluğunu ve dolayısıyla yoksulluğunu, savaşları ve etik değerlerden yoksun bir tekniksel büyümenin dünyayı sarmaladığını gördüğümüzde az bile ifade edildiğini düşünmüyoruz. Yukarıda sorduğumuz sorular ve yanıtları da aslında doğa ve insan arasındaki bütünselliğin ne kadar korunduğu ile ilgili. Alternatif tıp yöntemleriyle doğayla açtığımız aramızı belki biraz daha kapatabilir ve doğanın mütevaziliğinden karşılıklı tekrar yararlanmaya başlayabiliriz.

İnsan doğadan uzaklaştıkça ve özellikle de kentsel yaşamın yoğunluğu içerisinde bedensel, zihinsel ve ruhsal olarak hızla artan gerginliklere sahip oluyor. İçinde bulunduğumuz dünya bizi doğadan uzaklaştırdığı gibi maneviyatımızı köreltiyor ve insanı maddi bir olgu haline getiriyor. Örneğin; günlük yaşam içerisinde kendinizi ne kadar dingin hissedebiliyorsunuz? Artan gerginliğimizin doğa ile aramıza giren mesafeyle doğru orantılı olduğunu hiç düşündünüz mü? Yaşadığımız gerginliği düşürmek için ne yapıyorsunuz? İlaç mı alıyorsunuz? Sigara, alkol belki de uyuşturucu? Peki ya alternatif tıp yöntemleri? Peki ya doğayla aranızda kurmaya çalıştığımız bağın size kazandıracığı zihinsel ve ruh-

sal dinginlik?

Alternatif tıp antibilimsel midir?

Toplumda biline gelen tıp alanı dışında, sözünü ettiğimiz bu alternatif tıp yöntemleri birçoğumuz açısından bir tercih olmamıştır. Bunda okullarda ve toplumun birçok sahasında edindiğimiz bilim ve tıp tanımlarının etkisi büyük. Tıp yalnızca üniversitelerde öğrendiğimiz tıp bilimiyle mi sınırlıdır? Mesela burada şöyle bir soru da sorabiliriz; batı birçok alanda olduğu gibi bilim alanında da egemenlik kurmaya çalışmış olamaz mı? Başka yöntemleri akıldışı ve bilim dışı ilan etmek de yüzyıllardır süren bir tekelciliğin parçası olabilir mesela. Bugün mevcut halibe tıbbın insan hayatında önemli bir tedavi olanağı olduğunu reddetmiyoruz. Ancak bunun tek alternatif olarak sunulmasına ve doğaya özgü yöntemlerin antibilimsel olarak değerlendirilmesine karşı duruyoruz. Yüzyıllardır her alanda olduğu gibi tıp alanında da gelişmişliğin ve bilimselliğin tek kriteri batı kültürü olmuştur. Doğuya özgü birçok tıbbi yöntem ise antibilimsel olarak görülmüş ve unu-

tulmaya yüz tutmuştur. Oysa bugün modern tıbbın da geçmiş tıp yöntemleri üzerinden boy verdiğini hatırlatmak gerektiğine inanıyoruz. Bu yöntemler ile ilaçlardan elde edemeyeceğimiz, psikologlar yoluyla çözemeyeceğimiz birçok rahatsızlığı, gerginliği giderebilir, gördüğümüz tedaviye önemli bir tamamlayıcı etkide bulunabiliriz.

Alternatif tıp ile insanın evrensel uyum arayışı

İnsanın tüm rahatsızlıklarının temelinde kendisine ve doğaya olan yabancılaşması yatmaktadır. Alternatif tıp alanı bir bakıma doğayla kurulan ilişkidir. İnsan evrensel uyumu arar, kendi özüne yönelir, çevresine karşı sevgi arayışı derinleşir bu yöntemlerle. Mevcut egemenlikli sistemin tahrip ettiği insani değerlerin ve doğayla bağın yeniden oluşturulmaya çalışılması da diyebiliriz aslında.

Alternatif tıbbın tarihi

Alternatif tıp, bitkilerle tedaviden renklerle tedaviye kadar geniş bir yelpazeyi kapsıyor ve çok uzun bir tarihsel geçmişe sahip. Örneğin, anaerik dönemde bitkilerin iyileştirici ve güzelleştirici olarak kullanıldığını artık çok iyi biliyoruz. Kadınlara özgü otlarla tedavi yönteminin daha sonra yine kadınların başına ne felaketler getirdiğini de bilmeyenimiz yoktur sanırım. Ortaçağ Avrupasında cadı suçlamasıyla yakılan 250 binden fazla insan, tarihin bir felaket abidesi olarak duruyor karşımızda. Yine Mezopotamya uygarlığında, Hititlerde, Greklerde ve hatta İslam tarihinde de bitkisel tedavi yöntemleri çok büyük bir değere sahipti. Geçtiğimiz günlerde bulunan tarihin ilk doğal ilaç formülleri kitabı da İ.Ö. 3. bin yılına ve Sümerlere ait. Uzakdoğuya ait birçok doğal tedavi yöntemi de binlerce yıl ön-

cesinden günümüze kadar ulaşmış alternatif tıp yöntemleri. Ancak alternatif ve tamamlayıcı yöntemlerin tıp eğitiminde maalesef yeri yok. Bu nedenle sağlık ekiplerinin bu yöntemlerle ilgili bilgileri azdır. Bu yöntemler hastanelerde uygulanmıyor ve sigortalar bu uygulamaları desteklemiyorlar. Ancak özellikle kanser hastaları ve genel hastalıklara sahip birçok insan arasında alternatif ve tamamlayıcı bu tedavi yöntemleri giderek daha fazla yaygınlık kazanıyor.

Örneğin; ayrıntılarını bilmemek de yoga mutlaka hepimizin duyduğu en bilinen alternatif tıp yöntemlerinden birisidir.

Birkaç alternatif tıp yöntemine göz atalım;

Yoga

Yoga, binlerce yıl önce Hindistan'da ortaya çıkmış bir felsefe, bir yaşam bilimi. Yoga sözcüğü Sanskritçe "birleştirmek veya bütünlük" anlamına gelir. Bu felsefeyi uygulayan kişiye de "Yogi" denir. Yoga, bedeni, zihni ve ruhu tamamen eğiten, huzur veren ve kişinin kendini tanımasını sağlayan, dünyadaki en eski kişisel gelişim metodudur.

Yoga'nın mevcudiyetine ilişkin en eski arkeolojik bulgular, M.Ö. 3000 yıllarına kadar gider. İndus vadisinde yapılan kazılarda ortaya çıkarılan bazı taş mühürlerde yoga duruşlarını gösteren figürlere rastlanmıştır.

Yoga insana kendi benliğini tanımasını, dengede tutmasını öğretir. Yaşam daha derinlemesine yaşanır. Çektiğimiz anlamsız acılar, Yoga sayesinde yerini evrensel uyuma bırakır. Yogayla uğraşan insan, kendi "özünün" farkındalığını yaşar. Ve kendini evrendeki her şeye çok daha yakın hissederek. Canlı, cansız her şeye daha derin bir sevgi duyar. Onlarla bütünleşir.

Yoga, mutlu ve aydınlık bir insan olmanın yöntemidir. İç organları güçlendirir ve kan dolaşımını hızlandırır. Bu hareketler aynı zamanda bedenimizi fark etmemize ve onun üzerinde yoğunlaşmamıza yardımcı olur. Yoga bir din değildir. İnsanları fiziksel, zihinsel ve ruhsal disiplin yoluyla mutluluğa, başarıya ve "aydınlanma"ya ulaştırmayı amaçlayan bir felsefedir.

"BACH" - Çiçek Terapisi

Bach Çiçek Terapisi, hastalıklarımızın çoğunun fiziksel değil, zihinsel ve duygusal kaynaklı olduğu tezine dayanır. Korku, umutsuzluk, kaygı, irrasyonellik ve yorgunluk gibi duygusal problemlerimiz, birçok hastalığa davet niteliğini taşır. Yabani bitkiler, çiçekler ve ağaçlar bu duygusal problemlerin tedavisine destek olur. Bitkilerin pozitif gücü bedenimize nüfuz ederek, bize pozitif bakış açısı kazandırır. Böylece psikolojik ve zihinsel güç kazanırız ve bedenimize hastalıkları davet etmeyiz. Kendimizi olumlu, sağlıklı ve canlı hissedebiliriz.

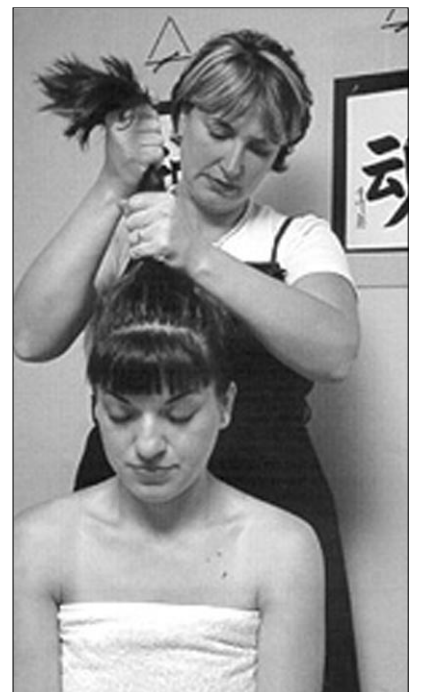
Çampisaj

Yaşam bilimi Ayurveda'nın içinden doğarak Hindistan'da 5000 yıldır uygulanan Çampisaj; bedenin enerji noktalarına dokunularak fiziksel ve ruhsal rahatlamaya sağlıyor. Çampisaj zihni dinlendiriyor, bedeni rahatlatıyor ve bedenimize sıkışık kalmış duygusal sorunlarımızdan arındırıyor. Böylelikle dinlenmiş bedenin iyileştirme gücünü ortaya çıkarıyor.

Bunların dışında da akupunktur, kiropraktik, renklerle terapi, refleksoloji, keiki, sıcak taş terapisi gibi çeşitli alternatif tıp yöntemleri mevcut. Fakat tüm bunları uzmanlar aracılığıyla uygulamanızı tavsiye ederiz.

Son olarak, doğa ile aramızda kaybetmeye başladığımız bağı bulmaya dönük her arayış ekolojik yaşama attığımız küçük bir adım olacaktır diyebiliriz.

Nilay Çelik

Dr. İlhan Diken

Akneler (Sivilceler)

tır. Yağ bezlerinin önemli kısmı vücutta kıl köklerinin içinde yer alırlar ve salgı bu kıl kökünün yüzeyine olur. Herhangi bir nedenle sebüm bu kıl kökünün bulunduğu bölgeden dışarı açılmadığında bu bölgede birikir ve sivilce ortaya çıkar.

Kıl kökü tıkanıldığında içeride biriken bu sebüm ve kıl kökü yenilenmesiyle normalde dışarı atılması gereken ölü hücreler atılmadığından içeride birikirler ve bakteriler için çok uygun bir besi yeri oluştururlar. Bakteriler tıkanmış kıl kökü içinde çoğalmaya başlarlar.

Bakterilerin çoğalırken salgıladıkları maddeler bölgede şişlik, kızarıklık ve ağrı gibi iltihabi belirtilere yol açarlar. Belli bir aşamadan sonra kıl kökü içindeki basınç çok artar ve sivilce içeriği

patlayarak cilde boşalır.

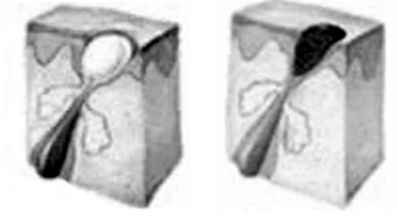
Özellikle ergenlik çağının başlarından itibaren hem kız hem de erkek çocuklarda büyüme ve gelişmeyi sağlamak amacıyla testosteron hormonu ve diğer erkeklik hormonları artar ve bu artış duyarlı kişilerde sivilce oluşumuyla sonuçlanır.

Sivilce oluşumu kalımsal özelliklerden çok fazla etkilendiğinden, anne ve babasında ergenlik çağında sivilce öyküsü olan kız ve erkekler bu problemlerle daha sık karşılaşır. Kalıtım muhtemelen sebüm salgılayan hücrelerin erkeklik hormonlarına duyarlılığını etkilemektedir. Ergenlik çağındaki kızlarda ve kadınlarda adet kanamasından 2-7 gün önce değişen hormonal ortam nedeniyle sivilcelerde artış gözlenir.

Gebelik, doğum kontrol hapına başlama veya bırak-

ma, ağır ruhsal veya fiziksel stres de hormon düzenini etkileyerek sivilcelerin artmasına veya daha önceden hiç sivilce sorunu yaşamayanlarda yeni sivilce oluşumuna neden olabilir.

Cildi "kirli" olanlarda ve bazı gıdaları alanlarda sivilcelerin daha çok görüldüğü doğru değildir. Sıklıkla ergenlik döneminde ortaya çıkmaya başlayan sivilceler genellikle 30 yaşından sonra azalma eğilimi gösterse de, 40-50 yaşlarına kadar sivilce sorunu yaşayan insanlar da vardır. Kadınlarda hormonun artmasına neden olan rahatsızlıklar, sivilce oluşumuna neden olabilmektedirler. Kadın hastalıkları içerisinde bu durumun en sık yaşanmasına neden olan hastalık yumurtalık kistleridir. Kronik yumurtlama bozukluğuyla seyreden bu

beyaz sivilce

siyah sivilce

iltihaplı sivilce

hastalıkta adet görememe, seyrek adet görme, şişmanlama, gebe kalamama, tüylenme gibi belirtiler olabilir.

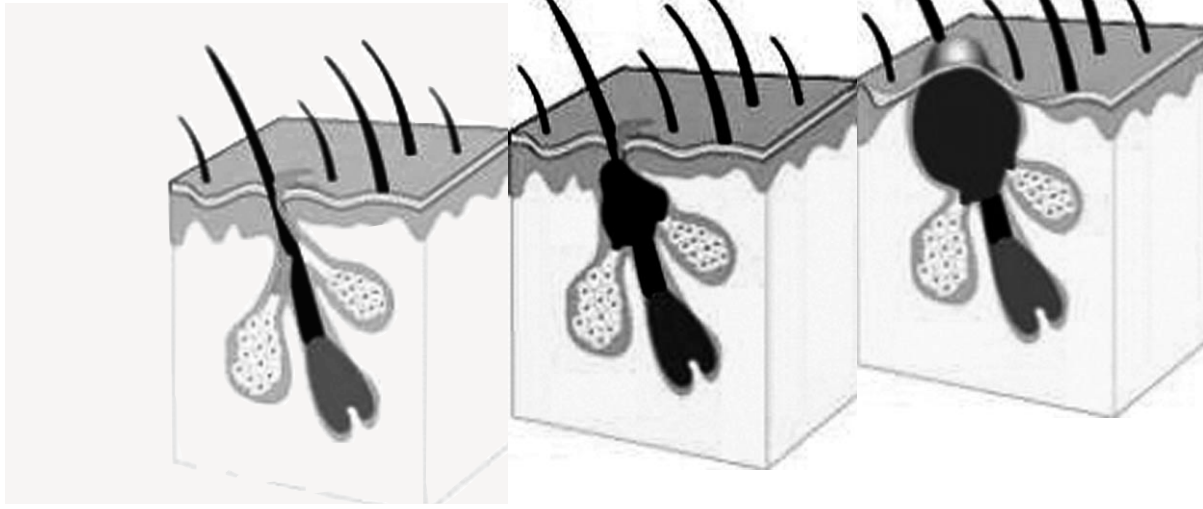
Sivilcelerin tedavisi genellikle bir cildiye uzmanı tarafından yapılır. Ancak özellikle yukarıda sayılan belirtilerin varlığında cildiye uzmanı değerlendirmesine ek olarak bir Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı değerlendirmesi de gereklidir. Yukarıdaki belirtiler dışında, ergenlik döneminde hiç sivilce olmamış veya hafif olmuş olmasına rağmen ergenlik döneminden sonra sivilce problemiyle karşılaşan kadınların da bir Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı tarafından değerlendirilmelidir.

Sivilce veya tıbbi adıyla akne, en sık görülen cilt rahatsızlıklarından biridir ve ergenlik çağına insanın birçoğu bu sorunu mutlaka yaşamıştır.

Sivilceler yağ bezlerinin bir hastalığı olarak değerlendirilebilir. Yağ bezlerinin cilde açılan kanalları tıkanıldığında sivilceler ortaya çıkar. Sivilceler sıklıkla, yüzde, alında, sırtta, göğüs ve omuzda oluşurlar. Estetik açıdan geçici olarak rahatsızlıklara neden olabilecekleri gibi, iyileşiklerinde kalıcı izler de bırakabilirler.

Yağ bezleri normalde sebüm adı verilen bir madde salgırlar. Bu salgı bildiğimiz yağ özelliklerini taşıy ve amacı cildi korumak-

Kuş Gribi

Kuş gribi nasıl yayılır.

Kuş gribi virüsünü taşıyan kuşlarda bu virüs özellikle tükürük, burun salgısı ve dışkılarında bulunur. Virüs diğer kuşlara bu salgılar yolu ile yada bu salgıların bulaştığı yüzeyler aracılığı ile bulaşır. Kuş gribi virüsünün insanlara hasta kuşlardan (özellikle kümes hayvanları) ve hasta kuşların salgılarının bulaştığı yüzeylerden bulaştığına inanılmaktadır.

Kümes hayvanlarında görülen H5N1-Avian Flu (H5N1-Kuş gribi) salgını insanlarda enfeksiyon ve ölümlere neden olmaktadır. Bu durumda insanlar hasta kümes hayvanları ile temastan kaçınmalıdır. Kümes hayvanlarının kullanımı ve pişirilmesi konusunda dikkatli olunmalıdır.

Pandemi(Salgın) bekleniyor. Pandemi nedir?

Bir hastalığın dünya çapında yaygın salgın yapmasıdır. Kuş gribi, kolayca insandan insana bulaşma özelliği geliştirdiğinde, bulaşıcılık da olmadığından, büyük bir salgına yol açabilir. Dünya Sağlık Örgütü ve birçok bilim adamına göre yakın gelecekte bir pandemi oluşma olasılığı yüksek. Salgın anında kümes hayvanlarının salgı ve dışkıyla teması önleyecek önlemler alınmalıdır.

Korunmak mümkün mü?

Salgın görülen ülkelerde, hayvanların dışkıyla kirlenmiş olabilecek yüzeylerden uzak durulmalı. Yaygın ilaç kullanımının da salgını kontrol etmede rolü olabilir.

Hangi mevsimlerde artıyor?

İnsan gribi kuzey yarı kürede en çok aralık-mart arası salgın yapar. Kuş gribi herhangi bir ayda görülebilir.

Haber Merkezi

Pratik öneriler

***Mum:** Mumları kullanmadan önce iki saat derin dondurucuda bekletirseniz daha uzun ömürlü olurlar.

***Pamuklu ve yünülerde çay lekesi :** Leke tazeyse, ılık suya bastırılmış bir bezle ovulur. Eskimiş ise, içine limon suyu katılmış ılık suda iletilmiş bir pamuk parçasıyla silinir. Ilık su ile çalkalanır

***Kireçi Temizleme:** Kaplardaki kireçi temizlemek için kabın içine yumurta kabuklarını bırakıp kaynatın. Veya bir miktar sirke döküp kaynatın. Kirecin yok olduğunu göreceksiniz.

***Pörsümüş Domatesler:** Uzun süre bekleyen domatesler zamanla su kaybına uğrayarak pörsür ve güzel görünümünü kaybeder. Bu domatesleri tuzlu su dolu bir kabın içine koyarak yarım saat kadar buzdolabında bekletirseniz, eski güzel görünümlerine tekrar kavuşacaklardır.

Yemek tarifleri

PORTAKALLI KEK

Malzemeler :

- 2 adet portakal.
- 60 g. (3 çorba kaşığı) toz şeker
- 3 adet yumurta.
- 250 ml. (1 su bardağı) Yoğurt.
- 3 su bardağı unu (750gr)
- 15 g. (1.5 paket) kabartma tozu.
- Yarım su bardağı kuru üzüm

Hazırlanışı :

Bir çırpma kabına yumurtaları kırıp yoğurdu ekleyin. Mikser ile kabarmaya başlayınca kadar 2-3 dakika çırpın. Unu, kabartma tozunu ve portakal kabuğu rendesini katıp, 5 dakika kadar daha çırpın. Hamura üzümleri karıştırın.

Derince bir kek kalıbını iyice yağlayın. Üzerine biraz un serpip sallayarak kalıbın her tarafının eşitçe unlanmasını sağlayın. Ters çevirip vurarak kalıptaki fazla unu atın. Hazırladığınız kek hamurunu kalıba boşaltın. Sıcak fırına sürüp yaklaşık 25-30 dakika (kek kabarıp altın sarısı renk almaya ve ortasına kürdan batırıldığında kuru çıkıncaya) kadar pişirin.

Fırından çıkan sıcak kekin üzerini çatalın ucu ile aralıklı olarak delin. Soğumuş portakal suyunu döküp keki kalıbında soğumaya bırakın. Tamamen soğuduktan sonra dilimleyerek servis yapın.

Afiyet olsun.

Kuş gribi, influenza A virüsü içeren bir hastalıktır. Ancak tüm influenza A tipleri kuş gribi olarak tanımlanamaz. Tip A grip virüslerinin pek çok değişik alt tipi vardır. Grip virüslerinin tüm alt tipleri kuşlarda bulunur. Avian flu (kuş gribi) esas olarak kuşlarda bulunan ve dolaşan virüsleri tanımlamaktadır. Vahşi kuşlar genellikle bu virüsleri barsaklarında taşırlar. Bununla birlikte kuş gribi kuşlar arasında çok bulaşıcıdır. Tavuklar, ördekler ve hindilerde ciddi hastalığa ve ölümlere neden olmaktadır.

Kuş gribi, ilk olarak 2003 yılının sonunda Güneydoğu Asya da kuşlar ve kümes hayvanları arasında başlayıp daha sonra insanlara geçtiği görülmüştür. Kuş gribi, göçmen kuşlar vasıtasıyla ülkeler ve kıtalar arasında kolayca yayılabilme potansiyeline sahiptir. Bu hastalığın başlıca kurbanları tavuklardır.

İnsanlardaki kuş gribinin belirtileri:

İnsanlarda görülen kuş gribi ateş, öksürük, boğaz ağrısı, kas ağrıları gibi tipik grip benzeri bulguların göz enfeksiyonları, zatürre, ciddi solunum yolu hastalıkları (akut solunum sıkıntısı gibi) ve diğer ciddi hayatı tehdit eden komplikasyonlara kadar değişen bir yelpazede değişebilmektedir. Grip bulgularına benzer, fakat daha ağır seyreder.

Fincan
Xanım

Kızgın kumlardan serin sulara atlamak gibi!

Madem sıkıntılıyız, kadının tek kurtuluşunu evlilik, yerini de erkeğinin yanı sıra tanımlayan evlilik evlerinden; ıslak dudaklı, sallanan populu kliplerden; yalan dünyaları pembe beyaz sunuveren dizilerden, haberlerden ve cümle programlardan; öyleyse izleyici olarak bile olsa tuz atmayalım bu çorbaya.

Sürekli televizyon cihazının ne lere kadar olduğundan dem vuruyoruz. Bunu yaparken de tv de gördüğümüz örnekler üzerinde debelenip duruyoruz. Bu kez farklı bir şey yapalım, mevzuya tersten bakalım istiyorum. Televizyon olmasaydı, ne olurdu/ ne olmazdı üzerine konuşalım.

Bu satırların yazarı evini taşıdığı yakın bir zaman önce. Bu sebeple de pek kıymetli televizyonunu, anteni filan bir zaman için gerekli yerlerde konumlandıramadı, kendilerinden mahrum kaldı. Ve fekat şiddetle gördü ki mahrum olduğu kudret, tümüyle televizyonsuz bir oturma odasında gizli imiş. Bir müddet için bile olsa televizyon izlememek kendisine kan/can getirdi. Yanakları al al oldu, sağlık fişkırdı diyemesek bile yüzü gözü aydınlandı. Durun anlatayım.

İnsan günlük hayat akışı içine bir biçimde benimsediği ritüelleri çoğu zaman sorgulamıyor. Mesela akşam işten gelir gelmez televizyonun açma düğmesine uzanmak çok normal bir hareketmiş gibi görünür kendisine. Yahu, bir durayım, duraklanayım, işimi gücümü göreyim, hem bu akşam seyretmek istediğim bir şey var mı televizyonda, düşüneyim filan gibi bir süreçten geçemeyebiliyor. Seyredilmese dahi, "arada bakılmak" üzere o televizyon mutlaka açılıyor. Yemek

yaparken, uzun oturmuş dinlenirken, gazetelere göz gezdirirken hatta ikinci bir şahısla sohbet ederken, gözün ucu devamlı suretle televizyonda oluyor. Sanki kuş çıkacak!

Bilirsiniz, zaman zaman elektrik kesintisi yaşandığında aniden televizyonsuz kalıp ne yapacağımızı bilemez hale geliriz. Odada bulunan herkes öylece kalakalır. Mumlar filan yakılıp ortalık bir parça aydınlandıktan sonra, bir müddet yapacak bir şey bulamaz insan. Sonra sohbet sohbeti açar ve herkes "yahu televizyon yokken insanlar sohbet ederdi. Ne güzel oldu böyle sohbet ettik di mi?"

Derken elektrikler gelir ve en uygun yerde sohbet kesilerek ba-

şıklar yine beyaz camda odaklanır. Bu kısa vadeli televizyonsuzluk dahi az da olsa sosyalleştirir insanı aslında. Benim başımdan geçen bir parça daha uzun vadeli bir televizyonsuzluk oldu ve de çok yararını

gördüm. Üstünüze afiyet taşındım ve de her nedense televizyonu bir yere yerleştirmek, fişini takıp, anteni konumlandırmak en sona kalan iş oldu. Aslında bir yerden sonra bilinçli bir tercihle sona bırakıldı bu iş. İnanır mısınız evde bir sessizlik, bir huzur. Herşeyden evvel uzun zamandır olmadığı kadar çok zamanım var. Sanki eskiden gün 24 saattir de son bir haftadır fazladan bir altı saat daha bahşedildi şahsıma. Meğersem reklamlarıyla ıvr zıvrıyla bir buçuk iki saat süren diziler, topu topu on cümlenin döne döne tekrar edilmesinden sebep iki saatten önce son bulmayan magazin programları, farksız futbol programları, kavgalı cümbüşlü gelin evleri filan birer zaman canavarıymış. Kıymetli zamanımızı ham yapı yapı veren. Ha ne oldu, yurttan ve dünyadan bitenden geri mi kaldım, hayır. Biliyorsunuz kartel medyamızın sadece televizyonları değil, gazeteleri de var. Haber manasında kaçırduğunuz her şeyi orada da bulabiliyorsunuz. Neticede yeni bir şey söyleyen yok. Hatta gazetede yazı dilinde abesle işteğil olacağından televizyondaki kadar çok tekrar olmadığından daha az yoruluyorsunuz.

Ben televizyonumu sessiz bir törenle açtığım gece, herkes nefesini tutmuş ve AB gelişmelerine odaklanmıştı. Türk medyası Luksemburg'a doğru akın etmişti. TV mi açtığım saatlerde Abdullah Gül uçakta yoldaydı. Unutmuşum ben bu tv habercilerinin heyecanlarını, hakikati bildikleri/istedikleri gibi yansıtmadıkları ustalıklarını, laf gevlemelerini filan. Pek komik geldi bu yüzden. Allah sizi inandırсын, şu dünyadan bir hafta uzak kalın, aklınız başınıza geliyor. Bir ara Kral TV'ye takıldım. Değişen hiçbir şey yoktu. VJ Bülent şair şapkasını tak-

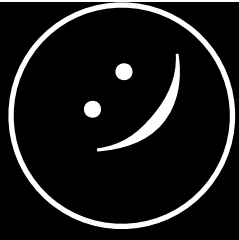
mış tane tane konuşmakta idi. Derken ekran durduk yerde bir takım kadın popolarıyla doldu. Klipmiş.

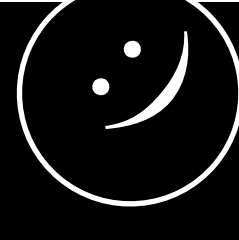
son bir haftadır tek bir klip bile izlememiş ve üstelik nasıl da hiçbir şey kaybetmemişim. Sonraçığıma yeni başlayan dizilere şöyle bir bakınayım dedim. Kayıtdışı diye bir diziye denk gelip, ortasından bodoslama daldım. Deli Yürek'le Kurtlar Vadisi arasında ya da ikisinin toplamı bir şey çıktı karşıma. Yasal yollarla hortumculara haddinin bildiremeyen devlet, bu işle işteğil etmek göreviyle kurduğu gizli bir örgütümüş Kayıtdışı. Bak sen. Karakterler şaka gibi. Diyaloglar da bir o kadar harika. Aman ha izleyici anlayamazsa diye, her bir şeyi uzun uzun anlatıyorlar. Didaktikte kalite demek istiyorum. Demek ben bu dizi dilini, izleyiciyi hakikaten salak yerine koyan hali tavır filan da unutmuşum bir haftada. Tamam biraz şuarsuz olduğumu kabul ediyorum ama yine de bu tür travmaların çabucak atlatılması gayet iyi bir haber bence. Ne bileyim, televizyonun ruhumda açtığı derin yaranın bir ömür boyu kapanmayacağını sanırdım hep. Bi-

linçaltımla canım her istediğinde yüzleşemiyorum tabii, orada derin tahribat olduğu muhakkak ama benim buzdağının görünen yüzü epey temizlenmiş gibiydi bir hafta içinde. İşte böyle. Bir hafta öncesi-ne göre daha sağlıklı bir bünyeyim sanırım. Kendime bir tv programı yapmaya ve televizyonumu sadece önceden belirlediğim programları izlemek için açmaya karar verdim. Hani beyaz camda gördüğümüz her türlü çivisi çıkmışlığı "halk bunu seviyor/istiyor"la açıklayan zihniyet var ya, ben de halk olarak akıl sağlığımı korumak ve tepkimi koymak için bu yola başvuruyorum. Ha, diyeceksiniz ki sen dağa küs bakalım, dağın umurunda olacak mı? Zaten evimde reyting cihazı da yok, kendim hariç kimseye bir zararım ya da yararım olması mümkün değilmiş gibi görünüyor. Ama sadece kendim ve kendi sağlığım da yeterli kadar önemli bir sebep bence. Hariçten gazel okumakla pek olmuyor sanki. Hani madem sıkıntılıyız kadının tek kurtuluşunu evlilikte, yerini erkeğinin yanı sıra tanımlayan evlilik evlerinden; ıslak dudaklı, populu kliplerden; yalan dünyaları pembe beyaz sunuveren dizilerden, haberlerden ve cümle programlardan, öyleyse izleyici olarak bile olsa tuz atmayalım bu çorbaya. İşte bu sebeptendir ki size de şiddetle tavsiye ediyorum benzer bir uygulamayı. Kapanсын televizyonlar açılсын beyin damarları demek istiyorum.

E, ben haftaya yine televizyon yazacağım tabii, bu ne perhiz bu ne lahana turşusu demeyiniz reca ederim. Benim ki tamamen iş, tamamen duygusal sebeplerden! Saygılar sunuyorum efendim...

FIKRA

Anne

Süper markette alışveriş yapmakta olan genç adam, kendisini takip etmekte olan yaşlıca bir

hanımı fark eder. Kadını görmezlikten gelse de dik dik baktığını hissetmektedir. Nihayet kasa önünde kuyruğa gelirler. Kadın adamın bir kaç sıra önüne düşmüştür. Kadın:

- Özur dilerim. Böyle dik dik bakmam sizi rahatsız etmiş olmalı...

Üzgünüm ama geçenlerde ölen oğluma o kadar çok benziyorsunuz ki...

- Bunu duyduğuma üzüldüm. Sizin için yapabileceğim bir şey var mı?

- Evet. Şimdi ben dışarı çıkarken 'Güle güle, anne' diye seslenebilir misiniz bana? Bu bana iyi gelecek.

- Tabii ki, diye cevap verir genç adam.

Yaşlı kadın çıkarken genç adam ona el sallar ve 'Güle güle, anne!' diye bağırır. Birisini mutlu etmenin derin hazzı içinde kendi kendine gülümser. Kendini çok iyi hisseder. Ödeme sırası kendine geldiğinde kasa ekranında ödeyeceğinden daha fazla miktar yazdığını görür. 'Bu nasıl olur?' diye sorar kasiyere. 'Alt tarafı üç parça bir şey aldım.' Kasiyer gayet sakin:

- Anneniz, onun hesabını da sizin

ödeyeceğinizi söyledi...

Her Sabah

Yeni evli bir çift evde ilk günlerini geçireceklermiş. Gelin uyanmış. Bakmış damat yataкта yok. Kapı deliğinden kocasının ne yaptığını bakmış. Yeni damat sobayı yakmış, kahvaltıyı hazırlamış, gömleklerini ütümüş. Kadın iyi bir adama düştüm diye çok sevinmiş ve yatağına yarım kalan uykusunu tamamlamaya gitmiş. Birkaç dakika sonra damat gelini uyandırmış. Gelin uyanmış ve damattan sabah duyduğu ilk söz gelinin bütün sevincini alt üst etmiş:

- Her sabah böyle isterim...

Gorhanlar

Elazığ'da adamın biri kahveye girer ve oyun oynayanlara hitaben: "Hop abeler, bi dakika. Hanımından gorhanlar ayağa gahsın."

Ani bir gürlütle, hayda herkes ayakta. Bir kişi hariç. Kahvenin tamamı hayretler içinde. Soruyu soran adam, oturan adama yaklaşır ve:

"Abe helal olsun be, deliganlı

adamışsın. Harbiden sen hanımından korkmaz mısın?"

Adam nefes nefesidir. Heyecanı biraz geçince:

"Yav gardaşım ele bi laf ettin ki, dizlerim kırıldı, galhamadım." der.

Cennet-Cehennem

Öğretmen ilkokul 1.sınıflara okulun daha ilk günleri cennet ve cehennem kavramlarını anlatıyordu. Başlamış, işte cehennem çok kötü bir yerdir çocuklar orda sadece ateş vardır. Sürekli yanar. Kötülük yapan ve günah işleyenler orada yakılırlar demiş. Sonra da, cennet ise çok güzeldir. Orada aklınıza gelecek her şeyi bulabilirsiniz. Oyuncaklar, çiçekler, kuşlar, ne isterseniz demiş. Sonra sınıfa sormuş. Söyleyin bakalım kimler cennete gitmek ister demiş. Herkes parmak kaldırmış. Sadece arka sırada bir çocuk parmağını kaldırmamış.

öğretmen merakla sormuş: -çocuğum bak arkadaşlarının hepsi cennete gitmek istiyor. Sen neden istemezsin?

çocuk: -öğretmenim annem okuldan çıkınca doğru eve gel dedi.demiş

Yaşamdan Kesitler -II-

Nuray Bayındır

Sokakta

Aradığı ilgiydi aslında. Farklı, çok farklı düzeyde bir ilgi arayışındaydı. Güzeldi. Saftı. Dürüstü. Ait olmadığı alt tabaka kültürü ise kabaydı, zalimdi, sıradandı ve bu nedenle de anlayışsızdı. Kendi bayağılığını dayatıyordu. Ya onlar gibi olacaktı yada çekip evine gidecekti. O ise insan canlıydı. Eh, o böyle olunca da saflığı, dürüstlüğü ve iyi niyetini bol bol kullandı. Diğerleri dediğim gibi kendi arkadaşları tabii- köylü kurnazıydı. O ise kurnazlık nedir hiç bilmedi. Dürüst ve açık yürekliydi. Ana okulundan bu yana yaşamı hep evle okul arasında geçmiş, bu nedenle yaşam üzerine pek fazla bilgi ve tecrübesi de olmamıştı. Kendini olduğu gibi karşılıksız sunardı. Onda ki bu içtenlik ve doğallık, arkadaş çevresinde bulunan bazı kişilerde kendine karşı kinle karışık bir tür kıskançlık yaratmıştı. O bunun bile farkında değildi. Güzellik ve saflık dürüstlüğüle yan yana gelirse bizim gibi toplumlarda insanın başına gelmedik bela kalmaz. Nedenini anlamadan sevdim dediği insanlardan hep yukarıda anlattığımız kişilik özellikleri nedeniyle şiddet gördü. Önyargılarla şişmiş, ilkel, hırslı ve sadist erkek şiddetinin hakimiyetinde şekillenen kişiliklerden açık seçiklik, özgür-sevgi dolu insanlık anlayışı beklenir mi? Kurnaz olmasın onlar gibi, parmaklarında oynatırlar seni, gözünün yaşına bakmadan da tekmelerle habire. Sistem üstüne üstüne geliyordu sanki. Öyle acımasız, öyle ruhsuz ve kindardı ki. Halbuki o sadece sevmiş, benim de bir sevdiğim var demek istemişti belki. Sevmek nedir bilmiyorduk. Sonradan öğrendi. Gözlerinde perde vardı o sıralar. Ne aileye nede topluma has pek bilgi sahibi de değildi. Evde, diğer evlerdeki gibi geleneksel bir aile ilişkisi yoktu. Bu nedenle kendi toplumuyla da bağları çok sınırlı olmuş, evden okula okuldan eve gidip-gelmeye yıllarca. Mekanik bir yaşam yaşıyordu. Diğer arkadaşlarının durumu bir bakıma kendisinden daha da kötü sayılırdı. Onlar evlerinden kendileriyle konuşmak isteyen bir insan bile bulamıyorlardı çoğu zaman. Bu nedenle kendilerinden olmayanlara karşı bakışları soğuk ve kin doluydu. Birbirine olan gözü kapalı bağlılıkları, belki bir gün, bir yerde farklı bir ifade bulacak sanısı taşıyan, yoksun büyüdükları sosyal ilişki ihtiyacının ürünüydü. Aralarında oluşturdukları bu garip yabansı bağ, yaşamın kendilerinden esirgediği temel gereksinimlerin yerini tutuyordu sanki. Hiçbir zaman tümlük hissi yaratamayan garip bir bağlılık türüydü bu. Oysa gerçekte çoğunun kendi süper egolarını tatmine yönelik bir araya gelişlerdi bunlar. O nedenle her zaman huzursuz ve agresiftiler. Erkek egemen sistemin, insanda kendine içgüveni zedeleyen, yerine güvensizlik ve belirsizlik pompalayan şiddet bulutlarıyla çepe çevre sarılmışlardı. İnsanca bir dünyanın olabileceğine inançları çoktan tükenmişti. Bu nedenle birbirlerine de pek güvenleri yoktu. Büyük bir tehlikenin içindeydiler. Onlar da bunun farkındaydı ama çıkış yolları belli ki görünmez ellerle kapatılmıştı.

Bir de baktı ki, gel git aynı döngüde, aynı verimsiz, çıkışsız ve insanı aşağı çeken ilişkiler içinde yok olup gidiyor. "Yarını olmayan gündelik insan olmak diye buna derler kızım" dedi. Bu gidişle kendisiyle birlikte çok değer verdiği ailesine de zarar veriyordu, elinde olmadan. Evet, çok doğru, gündelik insan olmuştu. Yenip tüketilen ve bir köşeye atılan sistemin ürettiği sıradan insanın geleceği yoktu. O, bu kadar aşağılanmayı kabul edemezdi. "Yaşamın mutlaka bir değeri var, yaşanacaksa o değer yaşanmalı" diye düşündü.

Kararını verdi. Sokağa restini çekti. Devrimci bir çıkış yaparak çevreyi ve arkadaş ortamını değiştirdi. Kendini, ailesini ve toplumunu öğrenmeye başladı. Zamanla gözlerindeki perde kalktı. İnsanlara sevgiyle baktı. Kendi özünü bulmuştu. Yüzlü gülüyor. Konuşurken gözleri parlıyordu. Anne de mutluordu. Bu durum yaşamda doğru bir yönelim kazandığını kanıtıyordu ona. Toplumuyla, insanlıkla barışmış, kendi gücünün ve değerinin farkına varmıştı. Kollarını iyice gerip derin bir nefes aldı. Yaşıyordu.....

Barışa Adanmış Bir Yaşam

Feminist, enternasyonalist, iflah olmaz bir savaş karşıtı ve Nobel Barış ödülü sahibi Amerikalı bir kadın. Barış, kadın, çocuk, işçi sınıfı, göçmenler her şey onun ilgi alanı. 1. Dünya Savaşı'nı durdurmaya çalıştı, bugünü o günden gördü. Laura Jane Addams 1860'da Illinois-Cedarville'da doğmuştu, adaletsizlikle mücadele eden ve şiddet karşıtı bir aileden geliyordu. Dokuz kardeşin sekizincisi olarak dünyaya gelen Jane'in babası yerel politik liderlendirdi. Üniversiteyi bitirince avrupaya gitti. Döner dönmez, göçmenler için dayanışma merkezi, göçmeni çocuklar için ana okulu, aileler için açık öğretim gibi projeleri gerçekleştirdi. Yine, fabrikalardaki çalışma koşullarından, grevlerin başarısına kadar her türlü adaletsizlik üzerine durdu. 1896'dan itibaren "dünya barışı"yla ilgilenmeye başladı. 10 Ocak 1915'te Washington'da Kadınların Barış Partisi'ni kurdu. 1915 te Militarizme karşı, silahların sınırlandırılması, savaşın yerine "savaş için kanunlar" konması ve gençliğin barış prensipleriyle eğitilmesi amacıyla savaş karşıtı platform oluşturdu. Yine pek çok yerel ve ulusal organizasyonda önemli roller üstlenen Addams Chicago Yerleşimciler Federasyonu, Yerleşimciler Ulusal Federasyonu, Tüketiciler Derneği, Kadın Klüpleri Federasyonu Çalışma Komitesi, Kamp Ateşi Kızları, Ulusal Oyun Bahçeleri, Ulusal Çocuk Emeği, Beyaz olmayan İnsanları Geliştirme ve Amerikan Sivil Haklar dernekleri gibi kuruluşların ya kurucusu, ya başkanı ya da üyesiydi. Barış ve Özgürlük için Uluslararası Kadın Derneği'nin (WILPF) ilk başkanıydı. Savaş zamanında Barış ve Ekmek ve Savaşa Karşı İsyan başta olmak üzere toplam 11 kitap yazdı. 1931'de Nobel Barış ödülü aldı. 1935'te kanserden öldü.

Laura Jane Addams

"Hanımlar, biz geleceğin muhafızlarıyız. Artık, hayatımızın saygısızca yok edilmesine izin vermeyeceğiz. Uluslararası ilişkiler zorla değil, dostluk ve adaletle belirlenmelidir." "İnsan hayatını da, savaş kuşattığımız kahramanlık ve hayranlığın ayırtısıyla kuşatırsak savaş imkansız olur diyebiliriz."

Sporda Kadın Olmak

Kadının bir toplum içerisindeki genel statüsü kadının spora katılımına da yansır. Toplumdan topluma farklılıklar göstermesine rağmen tüm ülkelerde, spor içinde yer alan kadına karşı hakim olan düşünceler, kadının spora yönelmesindeki oranları ve aktivite çeşitlerini belirlemektedir. Dünya genelinde de kadının konumu ve kendisine biçilen roller düşünüldüğünde, spor içinde kadının sporcu özelliğinden önce cinsiyetiyle değerlendirildiği söylenebilir. Özellikle 1970'lerin başından itibaren gelişen feminist akımla birlikte, kadın ve spor konusu ciddi olarak ele alınıp, tartışılmaya başlamıştır.

Feminizm, Fransız Devrimi'nin ardından kadın özgürlüğünün, kadınların seçme, seçilme ve mülkiyet haklarının savunulması biçiminde ortaya çıkmış, çeşitli eylem ve reformlar sonucunda bazı hakların elde edilmesinden sonra ise, erkeğin kültürel egemenliğiyle mücadeleye yönelik bir hareket dönüşmüştür. Bu gelişmeler, Amerika Birleşik Devletlerinde kadına eğitimde fırsat eşitliği sağlama amacıyla "İslah Eğitimi 1972" çalışmalarının başlatılmasına neden oldu. Ve kadınların spor yaparak halk gündeminde statü elde etmelerini sağlamak için "Title IX" projesi geliştirildi. Title IX'un amacı, sporda kadınlara fırsat ve ödül eşitsizliğine karşı organize lobi birlikteliği sağlamaktır. Böylelikle, okullarda kız spor programlarının yaygınlaşması, kızlar için düzenlenen okul müsabakalarının yaygınlaşması, kızlar için düzenlenen organizasyonlara daha fazla kaynak ayrılması gelişti. Ancak, yasal düzenlemeler 1988 yılında yapıldı.

Her konuda olduğu gibi, sporda da cinsiyet ayrımcılığı söz konusu. Toplumlardaki gelişim düzeyi spora bakış açısını da etkilemektedir. Endüstrileşmiş ülkelerde kadınların spora katılım oranı fazla iken, gelişmekte olan ülkelerde ise bu oran düşüktür. Kadın spor yapmak istediğinde ise genellikle tenis, yüzme, paten gibi artistik ve estetik branşları seçmesi önerilmektedir. Sporun genelde özgür ve isteyerek yapıldığı sanılır. Katılım, yaş, cins, sınıf ve ırka bağlı olduğu halde, ihtiyacın doğurduğu alanlardan biri olmadığı için özgür görünür. Sporun bu özgür ve bağımsız oluşu, kadına gelince kaybolur. Kadın spor haberlerinin verilmesinde, genellikle sporun kendisi değil de, alışılmamışlık ve mizahi yönü öne çıkarılır. Yine kadın sporcularla ilgili haberlerin çoğunda onların ev hanımı ve annelik özelliği üzerinde durulur, fotoğraf veya televizyon görüntüleri ise, ya değişik-

liklerini vurgulayacak pozisyonlarda yada tam aksine spor yapan kadının nasıl cinsiyetinden uzaklaşarak erkekleştiğini vurgulayacak pozlardan oluşur. Spor genelde erkek kimliği ile özdeşleşmiştir ve erkek işi olarak görülür. Çünkü sporun çağrıştırdığı, hızlı, güçlü ve kuvvetli olma gibi özellikler aynı zamanda erkek cinsini çağrıştıran özellikler olarak görülür. Fiziksel başarı ve erkeksilik aynı anlaşılmaktadır. Başarılı kadınların başarıları arttıkça erkekleştiği iddia edilir. Başarılı bir kadın sporcu, erkek gibi ama, başarısız ise bir kadın gibi görülür. Hiç bir erkek sporcu toplumda böyle bir ikilem yaşamaz. Eğer kadın sporcu başarılı ise erkek olduğundan bile şüphelenilir. Bu nedenle kadın sporcular cinsiyet testinden bile geçirilir.

Kadınların sporda kabul görmemesi, eski Yunanda Olimpiyatlara kadınların alınmamasıyla başlamış, ilk modern Olimpiyat'ta (1896 yılında) kadın sporcu yoktu. İlk kez 1900 yılında Paris Olimpiyatları'na 19 kadın sporcu katılmıştır. Bu sayı Olimpiyatlara katılanların yüzde 1.5'ini oluşturuyordu. Kadınlar yalnızca iki spor dalında yarıştılar: Tenis ve golf. Ancak, 1900 yılından 1924 yılına kadar kadınların Olimpiyatlara katılımı konusunda çok büyük zorluklar yaşanmıştır. Dünya sporunun gelişmesinde ve yaygınlaşmasında önemli bir yeri olan Baron De Coubertin kadının spor yapmasına karşı gelmiş ve bunu engellemeye çalışmıştır. Örneğin, 1901'de "kadınların rolü, erkeklerin galibiyetini takdir etmektir," 1902'de "kadın sporları, doğanın kurallarına aykırıdır," 1912'de "Olimpiyat

oyunları erkeklerle ayrılmalı ve kadın sporcuların görünüşlerinin korkutucu olduğu düşüncesi vurgulanmalıdır." ifade etmiştir. 1924 yılında Uluslararası Olimpiyat komitesinde kadınların oyunlardan uzaklaştırılmasını istemiş, 1925'de kadınların tasnif dışı yarışmalarını önermiş, 1934'de kadın sporcuların yarışmalarda yer almasının erkek sporcular için iyi olmadığı konusunda uyarıda bulunmuş, 1935'de ise tekrar ısrarla kadınların halk karşılaşmalarına katılmasına karşı olduğunu, onların toplum içerisinde spor yapmaması gerektiğini, Olimpiyat oyunlarında kadınların asıl rolünün erkeklerin başarılarının ödüllendirilmesinde görev almak olduğunu vurgulamıştır.

Kadın hareketlerindeki gelişmeye paralel olarak belirli ölçüde sosyal değişim sağlanmışsa da hala yarışma sporlarına katılmada, çalışma ve boş zamanları değerlendirilmede spora ilgi de kadın ve erkekler arasında büyük farklılıklar vardır. Ancak, belli bir sosyo-ekonomik ve kültürel seviyeye sahip aileler, kız çocuklarının spor yapması için çaba sarfetmekte ya da kendisi geçmişte spor yapmış anneler kız çocuklarını spor yapmaya teşvik etmektedir. Spora başlayan kız çocuklarının spor yapma süreleri ve düzeyleri yine toplumun yapısına bağlı olarak erkek çocuklara oranla daha düşük olmaktadır. Sporun toplum geneline yayılması ve büyük çoğunluk tarafından yapılabilecek hale gelmesi için kadının spora ilgisini arttırmak, dahası aktif olarak sporun içinde yer almasını sağlamak için çaba sarf edilmelidir.

Aynı Dili Konuşuyoruz

Kadınlarımız çok doğal. Sorunlarını yalnız bize havale etmiyorlar. Birlikte çözmeye çalışıyorlar. Aynı dili konuşuyoruz. Aynı dilde, kadın kimliğinde buluşuyoruz. Ama bazen hiç konuşmadan da birbirimizi anlayabiliyoruz.

• **Belediye başkanlığını yaptığınız Mazıdağ'ın yapısını biraz tanıtır mısınız? Belediye başkanı olmadan önceki ve sonraki süreci değerlendirir misiniz?**

Mazıdağ'ında evcimen bir yapı var. Orada yetişmiş her genç kız öyle kadın olarak tek başına hareket edemez. Kuralları vardır. Ataerkil bir sisteme sahip olan Mazıdağ'ında kadınlar daha çok mahalli, töresel ilişkiler ağı içinde bir hayat sürmekte. Mazıdağ'ın'da veya bizim memlekette her genç kız nasıl yetiştiyse ben de öyle yetiştirildim. Tabii Mazıdağ'ın farklı bir tablosu olduğunu bu iki yıllık süre içinde fark ettim. Mazıdağ'ın biraz farklılıklar gösterir. Otoriterdir, öte yandan geleneklerine daha fazla bağlıdır, evcimendir. Ama Belediye başkanı olmadan önceki ve sonraki süreci ele aldığımızda şöyle bir sonuç varıyorum: Mazıdağ'ın iki yüzü var. Biri iç yüz, biri de dış yüzü. Mesela, Mazıdağ'ında ataerkil bir yapı vardır. Yaşam, siyaset de buna göre şekilleniyor. Tabii gelişmeler de oldu Mazıdağ'ında. Ben Mazıdağ'ın yapısını iyi incelediğimde çok da ataerkil bir sistemin denetiminde olmadığını anladım. Kadınlar yaşamdan daha fazla sorumlu. İşte dış yaşam diye isimlendirdiğim yan ise biraz erkeğe ait bir dünya, kahve vb dış yaşam kültürü. Ben bunları daha önceleri fark etmemiştim. Dolayısıyla içinde büyüdüğüm bir yer olduğu halde ben hala öğreniyorum. Mesleğim, içinde büyüdüğüm ortamı bile her gün biraz daha farklı öğretiyor bana.

• **Mazıdağ halkının sizden çözmenizi beklediği sorunları var. Temel sorunlar nelerdir? Bu durum sizde nasıl bir sorumluluk duygusu geliştirdi?**

Mazıdağ'na Belediye başkanı olarak seçilmem sorunlara çözüm olabilemem içindi. İnsanlar sorunlarının çözümünü bulabilecek birilerini arıyor. Hem bayan hem de genç oluşum insanlarda güven yarattı. Nasıl bir güven bu: Halkımız gençlerin daha fazla temiz siyaset yapabileceğine inandığı gibi kadının da bu konuda daha hassas olabileceğini düşünüyor. Bunun çok büyük bir etkisi var. Şimdi bakıyorsanız problemler var ve bunların çözülmesi gerekiyor. Fakat burada problemin ne olduğunu iyi çözmek gerekiyor ki, çözüme ulaşabilesin. Sorunu anlamak çözümün yarısıdır ne de olsa.

Nuran Atlı Kimdir?

1977 doğumlu olan Atlı ilk,

orta ve lise öğrenimini

Mazıdağ'ın da tamamlar.

Çukurova Üniversitesi

Fransızca dil öğretmenliği

mezunu olan Atlı, çeşitli

okullarda da yabancı dil

eğitimi alır. İki yıldır da

Mazıdağ'ın HADEP

Belediye Başkanı olarak

görev yapıyor.

*Kadın Eğitim, Bilişim ve

Gelişim Merkezi* ismiyle

bir projesini hayata geçirmeye çalışıyor.

• **Kadınlara yönelik özel yatırımlarınız oldu mu? Kadınların temel sorunları nelerdir?**

Kadınlarımız belediyenin içini bile görmemişlerdi. Şimdi benimle birlikte onlar da belediye çalışmalarını tanıyor. Daha farklı bir ilişkimiz var. Mazıdağ'ındaki belediye olarak tek ve en büyük olanığımız dayanışmadır. Yaşadığımız mutluluklar da var. Ama kadının yaşadığı çok ağır sorunlar var. Bunların çözülmesi yalnız belediyeye bağlı değil. Hükümete bağlı olan sorunlar var. Yine erkek zihniyeti nedeniyle yaşanan zorlanmalar var. Tüm bunların yanında bir kadın belediye başkanı olmak, dayanışma ruhunu geliştiriyor.

Bizim bir projemiz oldu. "Kadın Eğitim, Bilişim ve Gelişim Merkezi" ismiyle. Projeyi hazırladık ve şimdi alt yapı çalışmaları başlattık. Eğer başarılırsa kadınlarımızın kendisini eğitebileceği önemli bir saha yaratılmış olacaktır. Çünkü kadınlarımız, savaş, ekonomik ve siyasal nedenlerden dolayı ciddi zorlanıyorlar. Eğitim sorunları var. Yalnız Mazıdağ kadınının ilginç bir yapısı vardır. Oldukça sakin. Kimliği aktif bir kadındır.

Kadınlarımız aile ve sistemden kaynaklı şiddet yaşıyor. Aile içi şiddetin temel kaynaklarından biri şiddetli geçimsizliktir. Ve erkek özgür değildir. Özgür olmadığı için eşyle ciddi sorunlar yaşıyor. Ama genel olarak ekonomik sorunlar var. Bu, ailelerin dağılmasına, şiddete maruz kalmasına yol açıyor. Bir de sistemden ve polislerden gördüğü şiddet var. Ben kadının karşılaştığı şiddeti, sistem ve erkek diye ayırt edemiyorum. İkisi birbiriyle paralel gelişiyor.

• **Genç bir Belediye Başkanısınız. Bulduğunuz bölgede kadın olmak zor iken, Belediye başkanı olmanın zorlukları veya avantajları neler oldu?**

Hem sevindirici. Hem de zorlayıcı yanları çok fazla. Kadınlarımız çok doğal. Sorunlarını yalnız bize havale etmiyorlar. Birlikte çözmeye çalışıyorlar. Aynı dili konuşuyoruz. Aynı dilde, kadın kimliğinde buluşuyoruz. Ama bazen hiç konuşmadan da birbirimizi anlayabiliyoruz. Tabii bölgede böyle avantajlarımız varken, ataerkil sistemden kaynaklı zorluklarda var.

Gülbahar Köker

Çözüm konusunda insanlar senin kapında duruyor. Siyasal, sosyal ve ekonomik problemler var. Peki bunlar nasıl çözülecek? Bir alanın, bir yerin sorunlarını tümünden çözebilmek için merkezle bağlantılı çalışmak gerekiyor. Bizim bölgelere ayrımcı bir politika uygulandığı için çözümsüz kalabiliyoruz. Dolayısıyla beni en fazla zorlayan nokta da bu; alternatifsiz bırakılmak. Tikandığımız noktalar olabiliyor. Halkın problem olarak getirdiği sorunlara çözüm bulmak zor. Zor, çünkü ben öyle sıradan bir bölgenin Belediye başkanı değilim. Mardin, Mazıdağ. Yani Kürtlerin yoğunlukta yaşadığı bir yer. Bir kadının ve doğal olarak kadınlar bana geliyor, toplumun sorunları var onlar geliyor, gençler geliyor, artı bir de Kürtlerin etnik olarak yaşadığı sorunlar var, bunlar pratik olarak karşılaştığım temel sorunlar oluyor. Sorumluluk duygusu elbette geliştirdi. Hatta bazen insanı kapasitesi üstünde çalışmaya

bile itebiliyor bölgemizin gerçekliği.

• **Peki bu sorunlar nasıl çözülebilir? Sizin öngördüğünüz çözüm ne? Bölgenize siz Belediye başkanı olduğunuz dönemden beri yapılan yatırımlar nelerdir?**

Halkın beklentileri çok fazla. Bizde öyle ele alıyoruz. Çünkü yaptığımız tüm çalışmaların yetersiz olduğunu düşünüyoruz. Mazıdağ'ında büyük bir fabrikamız vardı ama özelleştirilmişti. Biz bir gündem oluşturduk. Ve çeşitli konferanslara katıldık. Hükümete fabrikamızın tekrardan açılması için beklentilerimizi dile getirdik. Belediyemiz diğer belediyeler gibi borçlu bir belediye. Olanaklarımız çok kısıtlı. Ama işin kötü tarafı olanaksızlık bizim oralarda bir realite oldu. Yani kabul görmüş bir şey. Var olan koşullar içerisinde yapabileceğini yap felsefesi hakim. Böyle olunca çok fazla hükümete karşı dayatıcı da olun-

muyor. Biz önce bu zihniyeti aşmaya çalıştık. Belediye başkanı olduğumdan beri öyle ciddi bir yatırım bölgeye yapılmadı. Özel sektörlerin de yatırım yapabilmesi için bölgenin güvenli olması gerekiyor. Bölgemizde de bilindiği gibi bir savaş ortamı hakim. Doğal olarak yatırım yok. Yatırım için çatışmasız bir ortam gereklidir.

Belediye; hizmet, yol ve de halka bir şeyler götürebilmek demektir. Biz bu çerçevede bir şeyler yapmaya çalıştık. Çeşitli yolları asfaltladık. Kütüphane olan Mazıdağ'ın'da tarihi bir kütüphane yaptık. Tiyatro salonu yaptık. Çocuk ve kadınlara yönelik de çeşitli çalışmalarımız oldu. Örneğin; kepeşi olmayan bir belediyeye devraldık. En basit örnek bu. Sorunlar çok. Ama sorunları çözebilecek imkanlar yok.

Tüm olanaksızlıklar içinde bir şeyler yaratılabilmek beni mutlu ediyor. İnsanlarımızı memnun ediyor.

ABONE FORMU

6 AYLIK

20 EURO

12 AYLIK

40 EURO

İsim:

Adres:

Telefon:

Banka Ad:

Hesap No:

TARİH:

İMZA:

ABONE YAPAN:

IBAN: NL50 PSTB0009522686 BIC: PSTBNL21

NEWAYA JIN

Veluwehof 55
5709 KJ Helmond
Nederland

Tel.: 0031 652152768
Fax: 0031 492516260

Banka ismi: Postbank
Hollanda ç: 9522686

Hollanda Dışı:

Yukarıda işaretlediğim sürenin bitiminden önce iptal etmediğim takdirde abonelik ücretini normal tarife üzerinden uzatılmasını ve ücretini ödemesini kabul ediyorum.

ABONELERE DUYURU

Newaya Jin Gazetesi olarak abone sistemimizde yaşanan bir değişikliği abonelerimize bildirmek istiyoruz. Gazetemizin ilk çıkış sürecin de yapılan abone formumuz onbeş günlük dağıtım sistemi esas alınarak düzenlenmişti. Onbeş günlük yayın sürecine teknik bazı nedenlerden kaynaklı geçemediğimizden, gazetemizin abonelere dağıtımında ay değil gazete sayısı esas alınacaktır. Böylece 6 aylık abone olanlara 12 gazete sayısı, bir yıllık abone olanlara ise 24 gazete sayısı ulaştırılacaktır. Onbeş günlük yayın sistemine geçene kadar esas aldığımız kistas gazete sayısı olmaktadır. Bu konu abonelerimizin dikkatine sunulur.

Gazetemizde yayımlanmasını istediğiniz reklam ve ilanlarınız için telefon numaramız: 00 31 652152768